

СТОПАНСКА БАНКА АД - СКОПЈЕ
членка на NBG групацијата

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

Po-istuvani akcioneri, 2005 godina beše najuspešnata doseg za Stopanska Banka. Ta označava po-etok na periodu postojano zgošćivanje na vrednost na akcionerite. Vo prvata godina od našiot ambiciozni tri godišnji deloven plan ja vrati vme profi tabilnost na Bankata postignuvajji povratok na kapital ot od 5,1% i sme uvereni deka je ja nadmeme celta od 20% postavena za 2007 godina. Koefi cients na efikasnost zna-itelno go podobri vme na 59,7%. Brzina so koja se poboljšava na efikasni performansi e toliko golma što veje vo 2006 godina o-ekuvame da gi dostigneme mi ni malni te standardi za Grupacija postaveni od NBG.

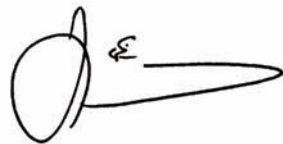
Vo 2005 godina, uspešno gi održuvame konkurentni te prednosti vo krediti raweto na nasel eni eto i ja zajaknavme našata vode-ka pozicija dostignuvajji pazarno u-estvo od 39,6%. Portfolio od krediti na nasel eni eto se zgošćemi za 66%, a portfolio na vkupni te krediti za 35%, obete dal eku nad prosekot za bankarski ot sektor. Toa zna-i deka ni e go diktirame tempoto na kreditni ot rast vo zemjata, smetajji na nejzina raste-ka ekonomija i istovremeno zavzemajji silna pozicija na ovoj vetuva-ki pazar vo razvoj.

Kreditna ekspanzija se potpira na solidni politiki za upravuvawe so kreditni ot rizik koji sproveduva Bankata. Kako di rekten rezultat na kreditna politika za prudentna ekspanzija, kvalitetot na našeto portfolio prodolži da se zgošćuva vo tekot na 2005 godina rezultirajji vo zna-itel en porast na pobaru-vawata od najniška kategorija na rizik. Kreditnoto portfolio na SB ostanuva i roko di sperziano vo brojni industrii, vidovi na dolni ciki kategoriji na aktiva, na toj način mi ni mi zirajji gorizikot od koncentracija.

Kako Banka so visoki standardi na korporativno upravuvawe SB gisledi site promeni vo domašna zakonska regulativa, kako i mejunarodni te preporaki vo pogled na prevencijata proti vperewe pari i gi vkl-u-uvani vo svoje interni politiki i proceduri. Postojanata obuka na Sovetni kot za primena na propisite od bankarskoto rabotewe i na site ostanati vraboteni se izveduva so cel da se obezbedi celosna usoglasenost so zakonski te propisi.

Vo 2005 godi na, zapo-navme so podgotovki te za dva gol emi proekti :
i mpl ementaci jata na preporaki te za kapi tal na adekvatnost od
Bazel 2 i Sarbans Oksl i aktot. Kako -l enka na NBG Grupaci jata ni e
mora da se usogl asi me so Di rekti vata za kapi tal na adekvatnost na
Evropskata komi si ja koja }e se pri menuva od 2007 godi na. Vtori ot
proekt e neophoden poradi usogl asuvawe so standardi te za
i zvestuvawe na Komi si jata za hartii od vrednost na SAD bi dej}i
na{ i ot gl aven akci oner NBG, e koti ran na Wujor{ kata berza. SB }e
bi de prvata Banka vo zemjata koja }e bi de usogl asena so Bazel 2 i
Sarbans Oksl i aktot, na toj na-i n pri menuvaj}i najvi soki standar-
di na EU za upravuvawe so ri zi ci te i standardi na SAD za korpora-
ti vno upravuvawe. Preku i mpl ementaci ja na barawata na Bazel 2
dol go vreme pred l okal nata regul ati va da go bara toa od
doma{ ni te banki SB, }e se stekne so dol goro-ni del ovni prednosti
koi }e proi zlezat od superi ornata poli ti ka za upravuvawe so
ri zi ci te.

Po-i tuvani akci oneri ,
Denes, koga }e se osvrnam nazad kon i zmi nati te {est godi ni od
prezemaweto na SB od strana na NBG, se -uvstvuvam gord na
transf ormaci jata na SB vo moderna Evropska Banka, kako i {to
veti vme. Bi sakal da vi se zabl agodaram za va{ata doverba i
poddr{ kata na Bankata. I sto taka, bi sakal da i m se zabl agodaram
na menaxmentot na Bankata i na si te vraboteni za ni vni ot pri dones
i posvetenost kon Bankata. Na krajot, bi sakal da i m se zabl ago-
daram na na{ i te kl i enti za ni vnata doverba vo Bankata i da gi uveram
deka ni e }e prodol ` i me da i m nudi me podobri proi zvodni i uslugi
vo godi ni te {to doa|aat.

I skreno Va{ ,
Joani s Pehl i vani di s
Pretsedatel na Upravni ot odbor
Stopanska Banka AD - Skopje
Skopje, 27.04.2006

Po-istuvani akcioneri,

Mi pretstavuva osobeno zadovolstvo da gi podelam so vas postignuvawata na našata Banka vo 2005 godina. Našeto kreditno portfolio se zgolemi za 35% vo 2005 godina, porastot od 35% vo 2004 godina i 28% vo 2003 godina, što dosti gna vrednost od 322 milioni evra. So toa, SB go zajakna pri matot na najgolem kreditorna pri vatni ot sektor vo Makedonija.

Naporedno so zajaknuvaweto na našata vode-ka pozicija vo kreditiraweto na naseleni eto, ni e go prokurivme našeto prisustvo na pri mamlivi ot segment na mikrofinansiranje. Našate vežev i rokalepeza na kreditni proizvodi za naseleni eto bežebogatena so lansi raweto na novi ot revolvi ng otvoren kredit koj treba da ja zgolemi lojalnosta kon Bankata na našite klienti. Nie prodolživme da domini rame na segmentot na stanbeni krediti so postojano podobruvawe na karakteristiki te na našite superiorni proizvodi. Za samo dve godini, brojot na kreditni karti-ki dosti gna 37 iljadi. Kako rezultat na toa, vo 2005 godina saldoto na iskorišteni te kreditni limiti se zgolemi za poveže od 200% otvorajji nov izvor na prihodi za Bankata.

Kako del od našite napori da se pozicioni rame na vetuva-ki ot pazar na mikro kreditirawe, lansi ravme dva novi proizvodi - Instanti Ekspres krediti - za mali pretpriema-i. Prvot e do 4 iljadi evra, a vtorot e do 15 iljadi evra. Proceduri te za dvata proizvodi se ednostavni i brzi. Ovoj poteg je pri donese za natamožen porast na neto kamatnata maržana Bankata a istovremeno je go di sperzira i namali kreditni ot rizik na koje ta izloena.

Vo korporativnoto bankarstvo akcentot go stavi vme na neguvaweto na našite delovni odnosi so golomite stabilni i profitalni kompanii. Bankata e fokusiрана na zgolemuvawe na obemot na rabotewe so ovie klienti izleguvajji vo presret na nivnite specifični i sofisticirani potrebi so visok profesi onalizam.

Novoto kreditno portfolio veže e dovolno golemo da gi pokri e operativnite trošoci na Bankata i da generira profit. Vo 2005 godina, neto prihodot od kamati se zgolemi za 38,7%, a neto prihodot od provizii za 19,0%. Neto operativni ot prihod na SB porasna za 46,2% i dosti gna iznos od 16,4 milioni evra, što e

najvi sok vo bankarskata industrija vo Makedonija. Po zdvojuvaweto na 13,3 mi li oni evra za rezervacii, Bankata ostvari profi t pred odano-uvawe od 3,1 mi li oni evra.

Na{ i ot pri od kon zgol emuvawe na profi tabi l nosta na Bankata ne e naso-en samo kon pri hodnata strana. Ni e i stovremeno gradi me korporati vna kul tura na ef i kaska upotreba na resursi te na na{ ata kompanija. I pokraj zna- i tel ni ot porast na akti vnosti te ni e gi namal i vme operati vni te tro{ oci za 1,4% sporedeno so prethodnata godi na.

Vo 2005 godi na, prodol ` i vme so zgol emuvawe na ef i kaska na na{ ata mre` ana fi li jal i. U{ te 9 fi li jal i i ekspozituri premi naa kon ednosmensko rabotewe zgol emuvaj}i go vkupni ot broj na objekti koi rabotat vo edna smena na 21. Ovoj proces be{ e poddr` an so natamo{ en razvoj na tel emarketin got i prodaba prekutr govi jata, promoci jata na i nternet bankarstvoto i podgotovkata za ekspanzija na brojot na bankomati i pos termi nal i. I stovremeno, SB otvori dve novi ekspozituri na atrakti vni l okacii vo gradot Skopje.

Vo SB sme svesni deka i nvestic i i te vo znaeweto na na{ i te vraboteni se kl u- en f aktor za na{ i ot uspeh. Bankata poddr` a osumnaeset vraboteni da posetuvaat postdi pl omski studi i vo 2005 godi na, 20 vraboteni na kursevi za steknuvawe na prof esi onal ni zvawa i 512 vraboteni posetuvaa obuka od bankarski obl asti i jazi -ni kursevi.

Po- i tuvani akci oneri,

Na krajot, bi sakal da ve uveram deka SB vl eguva vo peri od vo koj va{ ata doverba i trpel i vost }e bi dat soodvetno nagradeni. I stotaka, bi sakal da ja i ska` am mojata i skrena bl agodarnost na na{ i te vraboteni za ni vni ot i skl u- i tel en pri dones kon na{ i ot uspeh.

I skreno Va{ ,
Gj i gor Bi { ev

Prv general en di rektor
Stopanska Banka - AD Skopje
Skopje, 27.04.2006

1. Joani s Pehl i vani di s

Pretsedatel na Upravni ot odbor na SB
 Zameni k Pretsedatel na Upravni ot odbor na
 National Bank of Greece S.A.
 Athens
 GREECE

2. Ef strati os-Georgi os (Taki s) Arapogi u¹

Zameni k Pretsedatel na Upravni ot odbor na SB
 Pretsedatel na Upravni ot odbor na
 National Bank of Greece S.A.
 Athens
 GREECE

3. Agi s Leopul os²

Zameni k Pretsedatel Upravni ot odbor na SB
 General en Di rektor za Megunarodni akti vnosti vo
 National Bank of Greece S.A.
 Athens
 GREECE

4. Lazaros Konstantel os³

^I en na Upravni ot odbor na SB
 Di rektor na Megunaroden sektor "A" vo
 National Bank of Greece S.A.
 Athens
 GREECE

5. Konstanti nos Bratos⁴

^I en na Upravni ot odbor na SB
 Di rektor na Megunaroden sektor "A" vo
 National Bank of Greece S.A.
 Athens
 GREECE

6. Anastasi os Li zos⁵

^I en na Upravni ot odbor na SB
 Zameni k Di rektor na Megunaroden sektor "A" vo
 National Bank of Greece S.A.
 Athens
 GREECE

1. ^I en i zameni k pretsedatel na UO na SB do 08.02.2006

2. ^I en na UO na SB do 08.02.2006, zameni k pretsedatel na UO na SB od 08.02.2006

3. ^I en na UO na SB do 08.02.2006

4. ^I en na UO na SB od 08.02.2006

5. ^I en na UO na SB od 11.05.2005

7. Antonios Karas

^I en na Upravni ot odbor na SB
Zameni k Di rektor na Megunaroden sektor "A" vo
National Bank of Greece S.A.
Athens
GREECE

8. Vlatimir Kandičkan

^I en na Upravni ot odbor na SB
Prof esor, Praven f akul tet
Univerzitet "Kiril i Metodi "
Skopje
MAKEDONIJA

9. Mariela Lujaković

^I en na Upravni ot odbor na SB
Vi ŝi bankar vo Timot za f i nansi ski i nst i tuci i
EBRD
London
UNITED KINGDOM

10. Sita Ramasvami

^I en na Upravni ot odbor na SB
Di rektor, Di rekci ja za Ju` na Evropa i Central na Azi ja
IFC
Istanbul
TURKEY

11. Miroslav Panov

^I en na Upravni ot odbor na SB
General en Di rektor
"@i to - Strumica" AD - Strumica
Strumica
MAKEDONIJA

12. Xulio Moreno

^I en na Upravni ot odbor na SB
Vi ŝi bankar vo Timot za f i nansi ski i nst i tuci i
EBRD
London
UNITED KINGDOM

6. ^I en na UO na SB do 19.05.2005

7. ^I en na UO na SB do 11.05.2005

8. ^I en na UO na SB do 08.12.2005

Na 29 noemvri 1944, so
Odluka na ASNOM beše
formirana Makedonska
stopanska banka...

Istorija

STOPANSKA BANKA AD - SKOPJE

1944 ■ Na 29. noembra 1944, so Odluka na ASNOM bežele formirana Makedonska stopanska banka.

1945 ■ Na 18. mart, UO na Bankata go donese prvi ot statut na Makedonska stopanska banka, so što se sozdade osnovnata i nstivci onal na ramka za razvoj na bankarstvoto vo Makedonija.

1954 ■ So voveduvaweto na samoupravuvaweto vo 1954 godina, bankarski ot aparat bežele decentraliziran, pri što Narodna banka ostana kako emisiona banka, a funkcijete vo komercijalnoto bankarstvo premirana vo nadležnost na novoformirane komunalni banki.

1960-1970 ■ Bankata uestvuvaše vo finansiraweto na krupni objekti od znaewe za stopanstvoto na Republika Makedonija: @el ezarnica "Skopje", "OHS", "Alumina", Rudnici za olovo i cink "SASA", hidroelektrane "Tikveš" i "Globočica".

1967 ■ Bankata ja proširi svojata aktivnost i vo domenot na deviznoto rabotewe, so toa zadovoluvajšigi potrebita vo pogled na formirawena svoj krediten fond vo stranska valuta, kako i formirawena neophoden profesionalen kadar, so što stana banka ovlastena za izvršuvawe kreditni raboti i plašawa vo stranstvo.

1973 ■ Kon Stopanska banka se pripoja Komercijalno - investicionata banka od Beograd i Komercijalno - investicionata banka od Skopje.

1977 ■ Bankata, pri l agoduvajšise na novi ot Zakon za bankarski i krediten sistem, prerasna vo sistem so 25 osnovni banki i edna združena banka l ocirana vo Skopje.

1986 ■ Bankata i izvršivnatrežno okrupnuvawe i se organizirava vo 9 osnovni banki i edna združena banka l ocirana vo Skopje. Vo ova godina bežele formiran i Centar za procenka i sledewena investici i so cel podobruvawena kvaliteta i procesirawena investici i te spored svetski te standardi.

1990 ■ Na 31. januari 1990 godina, Bankata se transformirava vo akcionersko društvo so osnovna cel za ostvaruvawe dobivka od raboteweto. Bankata bežele organizirana kako edinstven subjekt so Centrala vo Skopje, 8 filijali i 19 ekspozituri. Osnovna banka Skopje se odдели od Stopanska banka i se registri raše kako Komercijalna banka - Skopje.

1994 ▪ Vo tekot na 1994 godina, Bankata ja izdade prvata parikartina vo Makedonija.

1995 ▪ Filijalite na Bankata vo Ohrid, Prilep, Tetovo, Bitola i Kumanovo se izdvojaja vo posebni banki.

1998 ▪ Stopanska banka se vkluchi vo meunarodnata VI SA mreza i kako edinstven zastapnik dobivolstavawe za izdavawena sitevidovi VI SA kartiki vo Makedonija.

1999 ▪ Na 21.12.1999 godina Bankata uspešno go privede kon kraj procesot na svojata privatizacija, potpisujigidogovori te za otkup na akcii i za zapisuvawena akcii (dokapitalizacija na Bankata) so renomirane strane strateziki investitorinacionalnabanka na Grcija (NBG), Meunarodnata finansiskakorporacija (IFC) i Evropskatabanka za obnova i razvoj (EBRD). Na 29.12. Bankata proslaviredokubilej - 55 godini uspešnarabotai postowe. Stopanska banka e najstara i po mnogu kriteriumi najgolema Banka vo Republika Makedonija. Taa e Banka so najdolga tradicija i najrasprostraneta mreza na filijali vo zemjata, podgotvena za site predizvici i potrebi na novoto vreme.

2000 ▪ Na 04.04.2000 godina realizirana e blok transakcija na Makedonskataberza so koja NBG, IFC i EBRD, stanaa sopstvenici na 85% od upravuvakiot paket na akcii na Stopanska banka. Na 05.04.2000 godina odrano e prvoto, redovno akci onersko Sobranie na Bankata, koe ja ozakoni i oficijalizeranovata, upravuvaka, akci onerska struktura na Stopanska banka, vo koja NBG u-estvuva so 65%, IFC i EBRD so po 10%, a domažnite akci oneri so 15%. Vo juli, izvršena e dokapitalizacija na Bankata, so uplata na dopolnitel enkapital vo iznos od 50 milioni DEM, so to u-estvotona strateziki te investitorivo upravuvakiot, akci onerskiot kapital znesuva 91,8% (NBG 70,8%, IFC i EBRD 10,8%)

2001 ▪ Vo 2001 godina zapo- na procesot na vnatrežno organizaciono i funkcionalno restruktuirawena Stopanska banka AD - Skopje vo nasokana celosna orientiranost kon klientite na Bankata, so intenzivna obuka na kadarot, razvoj na informatickata tehnologija, transformacijana mrežata na filijalite. Na 31.07.2001 godina, Stopanska banka AD - Skopje po- na so vršewena denarski platen promet vo zemjata. Vo noemvri e realizirana {estata emisija na akcii na Stopanska banka AD - Skopje vo iznos od 300 milioni denari.

2002 ▪ Prodol`i i intenzi vnoto restruktui rawe na Bankata. Na 19 april 2002 godina SB go pu`ti vo upotreba novi ot sof tver GLOBUS, koj pretstavuva krucijalen -ekor vo osovremenuvaweto na inf ormacioni ot sistem na Bankata. Vo septemvri 2002 godina be`e real izirana sedmata emisija na akcii na Stopanska banka AD - Skopje vo iznos od 17 milioni evra.

2003 ▪ Po intenzi vnoto restruktui rawe vo posledni te tri godini , SB be`e najdinami -na Banka vo 2003 godina. SB stana glaven i gravo bankarstvoto na malo vo smisl a na ekspanzija, raznovidnost na proizvodi te i upotreba na inovativni marketin`ki kanali . Korporativno krediti rawe be`e cel osno restruktuirano i osposobeno za podobar odgovor na zgol emenata konkurencija na pazarot. I mi xot na sigurna i transparentna Banka koj go gradi SB, rezultira`e vo znaitel en porast na depoziti te za 25%.

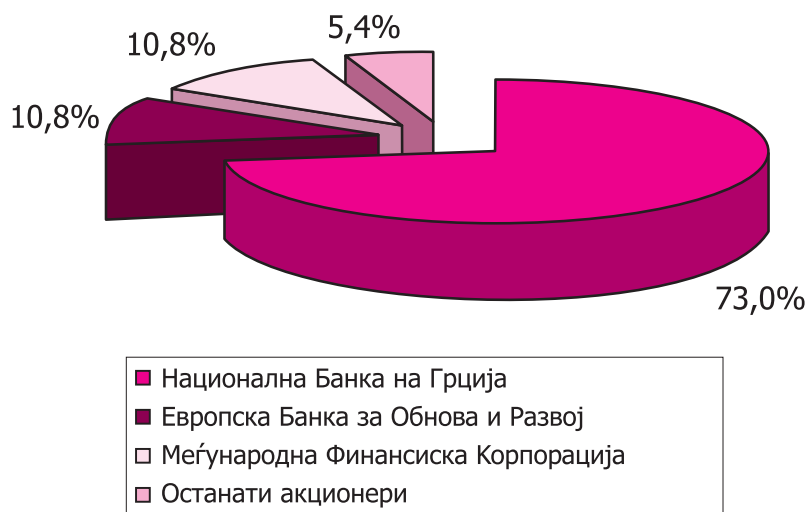
2004 ▪ Ova be`e presvrtna godina za Stopanska banka AD - Skopje koga napori te za restruktui rawe bea pretvoreni vo f i nansi ski rezultati . Neto pri hodot od kamati be`e bezmal ku udvoen. Ovoj razvoj be`e ovozmo`en so promenata vo strukturata na aktivata vo koristan visoko kamatonosnata aktiva. Bankata ja izdade prvata VISA kobrendirana kreditna karti -ka na VERO i SB.

2005 ▪ Potkrepena od sil nota kreditno portfol io prof itabil nost na Bankata se zgol emuva`e so gol ema brzina. Po zacvrstuvaweto na vode-kata pozicija vo krediti raweto na naseleni eto, SB lansi ra dva novi mikro kreditni proizvodi (Instant i Ekspres krediti ) na toj na-ivl eguvaj`i na propul zivni ot pazaren segment na mikro f i nansi srawe.

Najva`ni dosti gnuvawa

Акционерска структура на Стопанска Банка АД Скопје

NAJVA@NI DOSTI GNUMAWA NA STOPANSKA BANKA AD - SKOPJE VO 2005 GODI NA

- Silen rast na kreditnoto portfolio
- Obnovena profitabilnost
- Zgol emena efikasnost
- Prokuruvane na ponudata za naseleni eto so nov otvoren kredit
- Lansirane dva novi mikrokrediti za malite pretpri emai - Instant i Ekspres krediti
- Dve novi ekspozituri bea otvoreni vo Skopje
- SB be{e izbrana da bi de Banka poddr`uva na reformirani otdevizen pazar vo Republika Makedonija
- SB gi zapo-na podgotovkite za implementacijana Bazel 2 vo 2007 godina

Kratok f i nansi ski pregl ed

Brzoto namal uvawe na de-
f i ci tot na tekovna smet-
ka vo platni ot bi l ans i os-
tvareni ot vi {ok vo buxetot
pri doneso za stabi l nost
na kursot na denarot vo
odnos na evroto.

KRATOK FINANSIJSKI PREGLED

Индикатори од билансот на успех

во милиони ЕУР	2004	2005	% промена
Нето приходи од камати	16,0	22,2	38,7%
Нето приходи од провизии	9,9	11,8	19,0%
Вкупни приходи	35,7	40,5	13,5%
Оперативни трошоци	24,5	24,2	-1,4%
Трошоци за вработени	10,1	9,4	-7,8%
Нето оперативен приход	11,2	16,3	46,2%
Резервации (нето)	11,0	13,3	20,9%
Добивка пред оданочување	0,2	3,1	1388,0%

Индикатори од билансот на состојба

во милиони ЕУР	2004	2005	% промена
Вкупна актива	480,8	545,8	13,5%
Капитал	58,0	61,6	6,2%
Вкупно кредити (брuto)	237,8	321,6	35,2%
Кредити на население	84,2	139,8	66,0%
Корпоративни кредити	153,6	181,7	18,3%
Нефункционални кредити	87,3	92,5	5,9%
Резервации	47,9	60,9	27,2%
Вкупни депозити	397,5	445,6	12,1%
Депозити на население	234,3	272,0	16,0%
Корпоративни депозити	163,2	173,7	6,4%

Финансиски показатели

	2004	2005	промена
Повраток на капиталот	0,3%	5,1%	480бп
Повраток на активата	0,0%	0,6%	56бп
Коефициент на ефикасност	68,7%	59,7%	-900бп
Нето каматна маржа	4,2%	5,2%	100бп
Кредити/Депозити	59,8%	72,2%	1230бп
Коефициент на адекватност на капиталот	15,5%	12,4%	-310бп

Оперативни индикатори

	2004	2005	промена
Број на филијали и експозитури	47	49	2
Број на вработени (крај на периодот)	1143	1050	-93

Zabel e{ ka:

Si te f i nansi ski i ndi katori vo ovoj i zve{ taj koi se odnesuvaat na SB se zasnovani vrz Revidirani te F i nansi ski I zve{ tai podgotveni vo sogl asnost so Me{unarodni te Smetkovodstveni Standardi

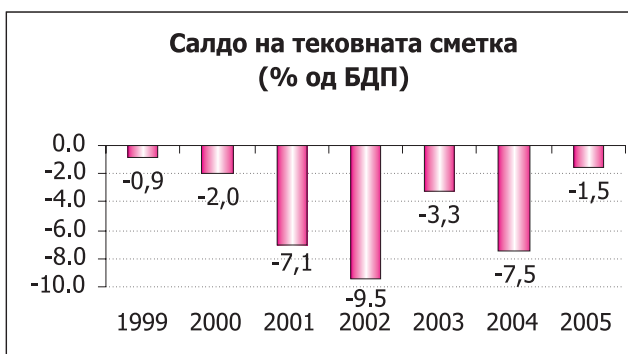
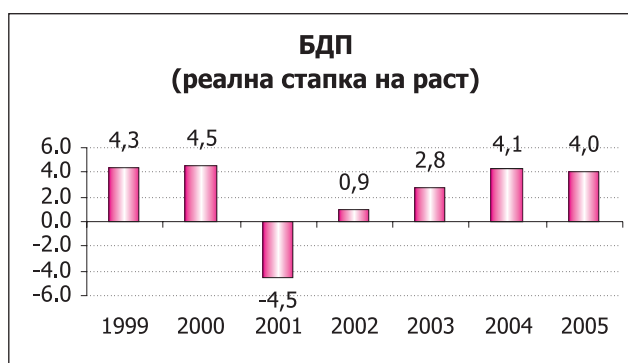
1. Delovno okru`uvawe

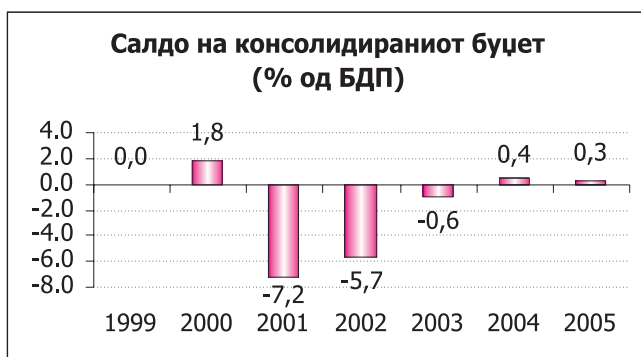
Makroekonomski dvi`ewa

Podobrenata pol i ti -ka stabi l nost i stabi l ni ot, i ako, seu`te umeren ekonomski rast dovedoa do podobruvawe na kredi tni ot rejti ng na Republ i ka Makedoni ja za zadol `uvawe vo devi zi od BB na BB+ spored Standard & Poor. Brzoto namal uvawe na def i ci tot na tekovната сметка vo platni ot bil ans i ostvareni ot vi {ok vo buxetot pri donesoa za stabi l nost na kursot na denarot vo odnos na evroto. Novi te tri godi {ni aran `mani skl u-eni so MMF i Svetskata banka, kako i statusot na zemja kandi dat za -l enstvo vo EU dodel en od strana na Evropskata Komi si ja otvori ja novi perspekti vi za ekonomija.

Makedonskata ekonomija se zadr`a na patekata na rastot otpo-nata vo 2003 godi na, ostvaruvaj}i real en rast od 4,0% vo 2005 godi na. Si l ni ot rast na izvot od 22% dvi `en od metal i te, naf teni te deri vati , f ar-macevtski te proi zvodi , tutunot, ovo{jeto i zel en-ukot bea gl avni te generatori na rastot na BDP. Pri istovremen rast na uvozot od 11%, postojanoto vl o{ uvawe na trgovski ot def i ci t be`e zapreno vo 2005 godi -na. Vi soki ot devi zen pri l i v preku menuva-ki ot pazar (regi stri ran vo platni ot bil ans kako privatni transf eri) drasti -no go namal i def i ci tot vo tekovната сметка na platni ot bil ans od 7,5% vo 2004 godi na na 1,5% vo 2005 godi na.

Takvi ot razvoj be`e mnogu povol en za monetarnata pol i ti ka bazi rana na nadvore`eno nomi nal no si dro. Postojani ot vi {ok na devi zni ot pazar gi zajakna of i ci jal ni te devi zni rezervi za 200 mil i oni evra dosti gnuvaj}i ni vo od 4,3 mese-en uvoz na stoki i usl ugi . Toa ovozm`i da dojde do rel aksi rawe na monetarnata pol i ti ka vo posl ednoto tromese-i e od godi nata

bez da bi dat predizvickani negativni efekti vrz cenovnata stabilnost. Kako rezultat na toa, kamatnata stopka na blagajni -ki te zapi si na NBRM so ro-nost od 28 denovi be{e namal ena od 10,0% na 8,5% vo posledni te tri meseci od godi nata.

I ako ekonomijata izlaze od zonata na deflacija karakteristi -na za prethodnata godina, inflacijata vo 2005 godina ostana na niskonivo od 0,5%. Sepak, trendot na ceni te kon krajot na godi nata jasno signalizira{e deka inflacijata vo 2006 godina }e nadmi ne 1% { to e mnogu posoodvetno za makedonskata ekonomija.

buxet od 1,2% od BDP, vo 2005 godina be{e ostvaren mal vi {ok od 0,3%. Delumno, toa be{e rezultat na pomalata realizacija na kapitalni te rashodi od planiranoto, a deli poradi povi soki te dano-ni prihodi .

Vo vtorata polovina na 2005 godina, Vladata sklu-i tri godi {nirani`mani so MMF i Svetskata banka obvrzuvaj}i se kon znajni strukturni reformi na pazarot na rabotnasilafianski ot si stem, javnata administracija, pravni ot si stem i zdravstveni ot si stem. Na krajot na godi nata, Evropskata Komisija i dodeli na Republika Makedonija status na zemjankandidat za -lenstvo so {to otvori novi perspektivi i imdade silenpottiknavladi nite reformi .

OSNOVNI MAKROEKONOMSKI PODATOCI

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Производство								
Бруто домашен производ (реална стапка на раст)	3,4	4,3	4,5	-4,5	0,9	2,8	4,1	4,0
Индустриско производство (реална стапка на раст)	4,5	-2,6	3,5	-3,1	-5,3	4,7	-2,2	7,0
Цени, плати и продуктивност								
Индекс на трошоци на живот (годишен просек)	-0,1	-0,7	5,8	5,5	1,8	1,2	-0,4	0,5
Индекс на трошоци на живот (крај на година)	-2,4	2,4	6,1	3,7	1,1	2,6	-1,9	1,2
Индекс на цени на производители (годишен просек)	4,0	-0,1	8,9	2,0	-0,9	-0,3	0,9	3,2
Индекс на цени на производители (крај на година)	-3,9	4,2	-1,5	-2,4	1,1	-0,2	1,3	4,0
Реални плати (годишна стапка на раст)	3,8	3,6	-0,3	-1,9	5,3	3,6	4,2	2,0
Статистика на владини финансии								
Салдо на консолидираниот буџет (како % од БДП)	-1,7	0,0	1,8	-7,2	-5,7	-0,6	0,4	0,3
Екстерен сектор								
Биланс на тековната сметка (како % од БДП)	-7,5	-0,9	-2,0	-7,1	-9,5	-3,3	-7,5	-1,5
Извоз на стоки -ФОБ (во милиони САД\$)	1.311	1.191	1.323	1.155	1.116	1.367	1.673	2.041
Увоз на стоки -ЦИФ (во милиони САД\$)	1.915	1.776	2.094	1.688	1.995	2.306	2.903	3.228
Извоз на стоки -ФОБ (стапка на раст)	6,0	-9,1	11,0	-12,7	-3,4	22,5	22,4	22,0
Увоз на стоки -ЦИФ (стапка на раст)	7,7	-7,2	17,9	-19,4	18,2	15,6	25,9	11,2
Надворешен долг (во милиони САД \$)	1.380	1.438	1.436	1.378	1.518	1.771	1.963	2.165
Девизни резерви (во милиони САД \$)	367	478	714	775	735	903	986	1.325
Курс МКД/ЕУР (просек)	60,54	60,62	60,73	60,91	60,98	61,26	61,34	61,18
Монетарни агрегати								
M1 стапка на раст (дек./дек.)	8,5	29,8	13,7	13,1	4,3	2,8	2,0	8,2
M2 стапка на раст (дек./дек.)	14,4	29,7	24,4	66,3	-8,0	18,8	16,3	16,3
M2 денар стапка на раст (дек./дек.)	11,1	33,5	17,5	11,3	7,9	15,4	11,3	12,9
M4 стапка на раст (дек./дек.)	13,4	29,6	21,8	61,7	-9,8	16,0	15,7	15,6
M4 денар стапка на раст (дек./дек.)	10,0	32,8	14,6	10,8	7,5	12,1	10,2	11,6
Кредити на приватен сектор	21,0	-0,6	19,6	1,5	6,9	15,4	25,7	21,7
Каматни стапки								
Пазар на пари (годишен просек)	18,1	11,6	7,2	11,9	11,9	9,9	6,9	8,6
Благајнички записи (годишен просек)	8,5	9,9	8,9	13,7	12,6	8,2	7,7	9,5
Пазар на пари (крај на период)	18,1	11,6	7,2	11,9	11,9	5,8	7,9	8,7
Пасивна каматна стапка (крај на период)	11,7	11,4	10,7	10,0	9,2	6,7	6,5	5,6
Активна каматна стапка (крај на период)	21,0	20,0	19,0	19,2	17,7	14,5	12,0	12,0
Пазари на капитал								
Индекс на Македонската Берза-МБИ (стапка на раст на крај на година)					11,9	7,7	14,7	129,2

Извор: Министерство за финансии, Државен Завод за Статистика, Народна Банка на РМ и пресметки на СБ

2. Akti vnosti na Stopanska banka AD - Skopje

Fi nansi ski pregl ed

Si l nata ekspanzi ja na kredi ti raweto na nase l eni eto ja povrati prof i tabi l nosta na SB. Neto kamatnata margi na porasna na 5,2%. Tro{oci te ostanaa pod cel osna kontrol a.

Stopanska banka AD - Skopje uspe{no zapo-na da go real i zi ra prvi ot tri godi {en del oven pl an (2005-2007) koj be{e podgotven vo ramki te na del ovni ot pl an na NBG Grupaci jata. Proekti rani ot prof i t na SB za 2005 godi na be{e natf r l en za 20%. Po nekol ku godi ni na temel no restruktui rawe i ~i stewe na bi l ansi te, Bankata ostvari neto operati vna dobi vka od 16,3 mi l i oni evra {to be{e najve}e vo bankarski ot sektor. Po i zdvojuvaweto na rezervaci i (vo najgol em del za staroto portf ol i o) SB ostvari dobi vka pred odano-uvawe od 3,1 mi l i on evra, a koef i ci entot na povratok na kapi tal ot se zgol emi za 4,8 procentni poeni dosti gnuvaj}i 5,1%.

Pri hodi od kamati

Si l ni ot f okus na SB vo prethodni te dve godi ni kon kredi ti te na nase l eni eto koi se karakteri zi raat so vi soka mar`a cel osno se materi jal i zi ra vo vi sok pri hod od kamati vo 2005 godi na. Porastot od 37,5% sporedeno so 2004 godi na be{e vo najgol em del vodeno od skoro udvoeni ot pri hod od kamati sozdateni od kredi tno to portf ol i o na nase l eni eto. Pri hodi te od kamati zaraboteni od korporati vno to kredi tno portf ol i o zabel e`aa zdrav porast od 12,0%. Monetarnata poli ti ka na vi soki kamatni stapki na bl agajni ~ki te zapi si na NBRM koi bea f i ksi rani na 10,0% vo najgol em del od godi nata pri vl ekoa zgol emeni pl asmani na l i kvi dni sredstva na SB koi na toj na-i n doneso zna-i tel no povi soki pri hodi od kamati za Bankata otkol ku vo prethodnata godi na. Sproti vno na ovi e tri sredstva so pozi ti vno vl i jani e vrz dohodot na Bankata, dojde do namal uvawe na pri hodi te od kamati kaj: (1) obvrzni ci te (poradi redovno to dostasuvawe na dr`avnata obvrzni ca za pri vati zaci jata na SB); (2) na depozi ti te vo stranski banki (poradi konverzi jata na ovi e sredstva vo kredi ti so povi sok pri nos); (3) na zadol `i tel nata rezerva vo NBRM (poradi uki natoto pl a}awe na kamata na zadol `i tel nata rezerva vo devi zi).

ПРИХОДИ ОД КАМАТИ

во милиони ЕУР

	2004	2005	% промена
Приходи од камати	26,0	35,8	37,5%
Кредити на население	9,0	17,1	90,0%
Корпоративни кредити	9,8	11,0	12,0%
Долгорочни обврзници	3,2	3,0	-7,8%
Депозити во банки	2,7	2,6	-3,8%
Благајнички записи и други			
краткорочни записис	0,7	1,7	154,4%
Депозити во НБРМ	0,6	0,4	-35,3%

Rashodi za kamati

Rashodi te za kamati i sto taka se zgol emi ja za 36,3% vodeni od zgol emuvaweto na depozi ti te, kako i od zna-i tel no povi soki te kamatni stapki . Vsustnost, zategnatata monetarna pol itika vo prvi te devet meseci od 2005 godi na ja podi gnaa kamatnata stapka na bl agajni -ki te zapi si na NBRM za 1,73 procentni poeni . Toa, i sto taka vl i jae{ e i na pazarni te kamatni stapki . Kamatni te stapki na depozi ti te na nasel eni eto se zgol emi ja za 25,1% poka` uvaj}i pomal a senzi ti vnost kon promenata na ref erentnata kamatna stapka. Od druga strana, kamatnata stapka na korporati vni te depozi ti na SB vo prosek se zgol emi ja za 1,30 procentni poeni poka` uvaj}i l i nearna zavi snost so ref erentnata kamatna stapka. Toa dovede do zgol emuvawe na rashodi te za kamati na korporati vni depozi ti za 61,4%.

РАСХОДИ ЗА КАМАТИ

во милиони ЕУР

	2004	2005	% промена
Расходи за камати	10,0	13,7	36,3%
Депозити на население	4,0	5,0	25,1%
Корпоративни депозити	3,9	6,3	61,4%
Депозити на други банки	0,3	0,3	-7,4%
Останати обврски	1,8	2,0	14,0%

22

Neto pri hodi od kamata

Kako rezul tat na takvi te dvi `ewa na pri hodi te i rashodi te od kamati , neto pri hodi te od kamati vo 2005 godi na se zgol emi ja za 38,7% i dosti gnaa 22,2 mi l i oni evra. Neto kamatnata mar` a prodol `i da raste -etvrta posl edovatel na godi na dosti gnuvaj}i 5,2%, { to e za eden procenten poen pove}e otkol ku vo prehodnata godi na.

Neto pri hodi od nadomestoci i provizi i

Zgol emeni ot obem na akti vnosti pri donese za sol i den porast na neto pri hodi te od nadomestoci i provizi i za 19,0% so { to ti e dosti gnaa vrednost od 11,8 mi l i oni evra. Bez i skl u-ok, porastot na pri hodi te od nadomestoci i provizi i gi karakteri zi ra{ e si te operaci i na Bankata. Pl atni ot promet so porastot na pri hodi te od 14,6% ostana najgol emi ot i zvor na ovoj vi d pri hodi koj u-estvuva so skoro pol ovi na vo vkupni ot pri hod od nadomestoci i provizi i na Bankata. Ovoj porast be{ e ostvaren i pokraj raste-kata konkurenci ja vo ova oblast i postojanoto namal uvawe na tari f ni te stapki .

НЕТО ПРИХОДИ ОД НАДОМЕСТОЦИ И ПРОВИЗИИ

во милиони ЕУР

	2004	2005	% промена
Нето приходи од надоместоци и провизии	9,9	11,8	19,0%
брокерско посредување	0,1	0,1	71,7%
станбени кредити	0,3	0,3	6,1%
кредитни картички	1,8	2,7	47,0%
потрошувачки кредити	0,9	1,4	46,5%
корпоративни кредити	1,0	1,0	2,1%
гаранции и акредитиви	0,3	0,6	99,2%
платен промет	4,9	5,7	14,6%
останати	0,5	0,0	-95,9%

Brzata ekspanzija na kreditni te karti -ki i potro{uva-ki te krediti na SB dovedoa do i sklu-itel en porast na prihodi te od provizi i za 47% i 46,5% soodvetno. I ako, seu{te mal i spored apsolutni ot iznos nadomestoci te i provizi i te od brokersko rabotewe porasnaa za 71,7% potvrduvaj}i go uspe{ noto restruktui rawe na ovoj organi zaci onen del na Bankata.

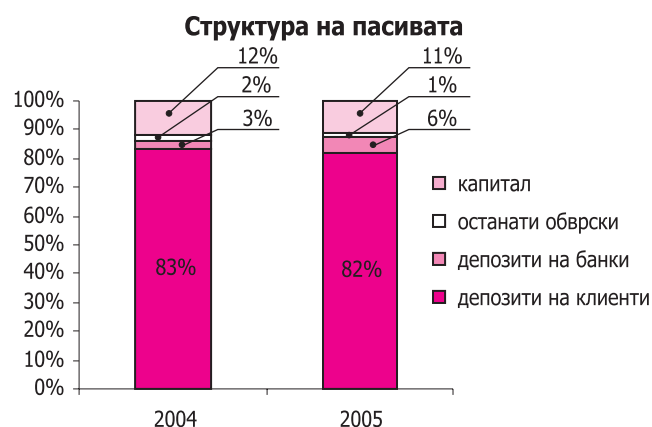
Operativni tro{oci

Pol i ti kata na kontrol a na tro{oci te kako postojana vrednost na SB se poka`a kako mnogu ef i kasna vo posl edni te tri godi ni . Vo 2005 godi na, operativni te tro{oci bea namal eni za 1,4% sporedeno so prethodnata godi na, na toj na-in spu{taj}i go koef i ci entot na tro{oci vo odnos na prihodi za 9 procentni poeni na 59,7%. Namal uvaweto vo apsolutni gol emi ni be{e posti gnato i pokraj zna-itel noto zgol emuvawe na akti vnosti te na SB.

Tro{oci te za pl ati bea namal eni za 7,8% poradi pomal i ot prose-en broj na vraboteni za 9,2%. Ostanati te tro{oci samo bl ago se zgol emi ja za 3,1% gl avno poradi zna-itel ni ot porast na tro{oci te za promoci ja i marketi ng vodeni od porastot na akti vnosti te vo krediti rawe na nasele ni eto.

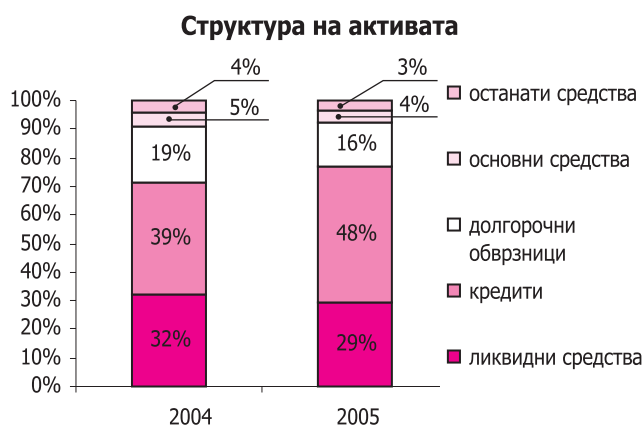
Pasiva

Vo 2005 godi na, vkupni te obvrski na SB porasnaa za 13,5%. Bi l ansot na sostojba na SB prodol `i da se f i nansi ra od depozi ti te koi domi ni raat na stranata na pasivata so u-estvo od 82%. Edi nstvenata materij al na razl i -ka na stranata na pasivata be{e povisokoto u-estvo na depozi ti te na banki {to e odraz na f aktot deka od -etvrtoto tromese-i e na 2005 godi na SB mo`e da kori sti ef ti ni sredstva vo ramki te na NBG Grupaci jata.

Akti va

Bankata prodol`i da ja menuva strukturata na akti vata vo pol za na vi soko kamatonosnata akti va kako { to se krediti te na nasel eni eto i na pretprijati jata, no i bezrizi -ni te plasmani vo dr`avni hartii od vrednost -blagajni -ki zapisi na NBRM so ro-nost od 28 denovi i devizno denomi nianite strukturni dr`avni obvrznic. Neto krediti te porasnaa za 37,2%. Od druga strana, u-estvoto na investicii te vo dolgoro-ni obvrznicibe{e namaleno kako rezul tat na redovната amortizacija na dr`avnata obvrznica i zdadena za pri vatizacija na SB, a depoziti te vo stranski banki poradi prenasu-uvawena vi { okot na devizni depoziti vo devizno denomi nianite krediti .

24

Promenata vo strukturata na akti vata dovede do zgol emen soodnos na krediti so depoziti od 60% vo 2004 godi na na 72% vo 2005 godi na uka`uvaj}i na poef i kasno kori stewe na sredstvata na SB. I stovremeno, ovoj koef i ci ent poka`uva deka SB seu{te i ma dovol -ni sredstva za da prodol`i so si l nata kreditna akti vnost vo narednite godi ni .

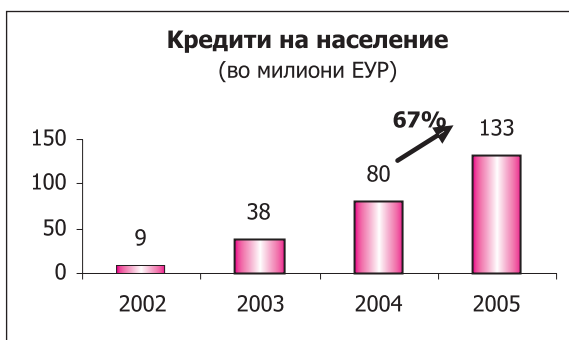
Zajaknuvawe na l i derskata pozici ja vo krediti raweto na nasel eni eto

SB uspe{no gi odr`uva{e konkurentski te prednosti vo krediti raweto na nasel eni eto so lansi rawe na novi atraktivni proizvodi na pazarot i potpiraj}i se na svoite edinstveni al ternativni proda`ni kanali . Toa pri donese za natamo{no zajaknuvawe na l i derskata pozici ja vo krediti raweto na nasel eni eto.

SB uspe{no ja ostvaruva svojata strategija na Banka cel osno posvetena na potrebi te na kli enti te. Krediti raweto na nasel eni eto e klu-na oblast od i nteres vo novi ot strate{ki pl an na SB koj zapo-na da se i mpl ementi ra vo 2005 godi na. Toa e nerazvi en pazaren segment koj nudi vi soka mar`a i di sperzi ran ri zi k.

Potpiraj}i se na svoite superi orni proizvodi za nasel eni eto SB prodol`i da domi ni ra vo krediti raweto na nasel eni eto vo zemjata dosti gnuvaj}i pazarno u-estvo od 40% na krajot na 2005 godi na. [i rokata l epeza na proizvodi be{e z bogatena so lansi raweto na novi ot revol vi ng otvoren kredit, so { to se zacvrsti pozici jata na SB na pazarot. Treta posl edovatel na godi na SB cvrsto stoi zad sekoj vtor kredit na nasel eni eto vo zemjata.

I pokraj najgolemata mre`a na filijali vo zemjata SB prodol`i da razviva alternativni prodal`ni kanali. Tel emarketin got koj edinstveno go koristi SB i pro`izenata mre`a na trgovci preku koi se prodavaat proizvodi te na SB so-i nuvaat 40% od vkupnata prodal`ba na potro`uva-ki krediti i kreditni karti-ki, so }to go otstranuvaat tovarot od }al teri te na Bankata. Alternativni te prodal`ni kanali kombi nirani so bogatata ponuda na proizvodi ostanaasi l ni konkurentni prednosti na SB.

So porast od 67% krediti te na nasel eni eto dosti gnaa sostojba od 133 mi l i oni evra na krajot na 2005 godi na. Toa e cel osno vo l i ni ja so strategijata na NBG Grupacijata i politikata na SB. Vo 2005 godi na, Bankata odobri 38 iljadi novi krediti na nasel eni eto vo vrednost od 70 mi l i oni evra, }to e za 38% pove}e otkol ku vo 2004 godi na.

I ako, potro`uva-ki te krediti seu}te domi ni raat vo portfol i oto na Bankata, SB uspea da izgradi zna-i tel no ni vo na stanbeni krediti i pokraj ograni -uva-koto vli -janie na niskata kupovna mo} na makedonski te doma}i nstva. Ovi e visoko obezbedeni krediti se zgol emi ja za 53% i dosti gnaa vrednost od 29 mi l i oni evra.

Sepak, najgol ema ekspanzi ja zabel e`aa sostojbi te na kreditni te karti -ki koi porasnaa za nad 200% vo 2005 godi na. Ovoj rast be}e voden od gol emi ot porast na brojot na izdadeni kreditni karti -ki. Vo samo dve godi ni, SB izdade 37 i ljadi Vi za Star i Vi za Vero - prvi te kreditni karti -ki na makedonski ot pazar. So ovi e dva proizvodi SB zazema central no mesto na ovoj atraktivn segment na pazarot i vo isto vreme i m dade si l en potti k na promoci jata na

beztgovovski tepla}awa vo zemjata. Za svojata pionerska uloga SB be}e nagradena so brz porast na prihodi te od kamata na sal data na kreditni te karti -ki za nad 400% i na prihodi te od provizi i za nad 47% vo 2005 godi na. Silni ot rast na prihodi te od kreditni karti -ki se o-ekuva da prodol`i i vo naredni te godi ni , a kreditni te karti -ki }e igraat va`na uloga vo akti vnosti te na SB.

Zravoto portfolio na krediti na nasel eni eto stanuva nose-ki stolb na prihodnata strana na SB. U-estvoto na prihodi te od kamati zaraboteni od krediti te na nasel eni eto se zgol emi od 35% vo 2004 godi na na 48% vo 2005 godi na. Silino na toa, u-estvoto na prihodi te od nadomestoci i provizi i od krediti te na nasel eni eto porasna od 28% vo 2004 godi na na 34% vo 2005 godi na.

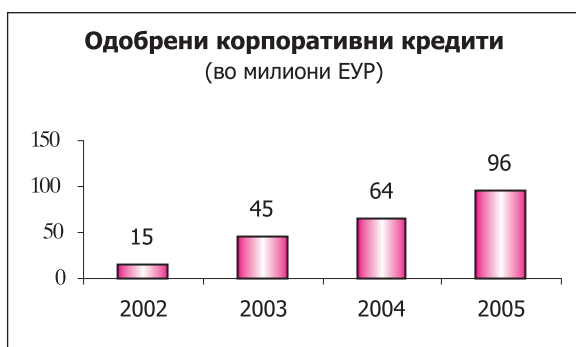
Gradewe na novo zdravo korporativno portfolio

Lansi rawe na dva novi mi kro proizvodi vo naporot za pozici oni rawe na atraktivni ot segment za mi kro f i nansi rawe. Gradewe na dolgoro-ni vrski so vrvni te kompani i kako partner od doverba.

Vrz osnova na pozitivni i skustvo vo krediti raweto na nasel eni eto, vo 2005 godi na, po vni matel na podgotovka SB vl eze na pazarot na mi kro f i nansi rawe. Anal izi te poka`aa deka ovoj pazaren segment e seriozno potcenet so zna-itel eni potencijal za rasti mo`nost za disperzija na rizikot. Zatoa, mi kro f i nansi raweto se smeta za nova mo`nost za krediten rast vo strategijata na SB.

Vo obid da se pozici oni ra na vetuva-ki ot pazar na mi kro krediti , SB lansi ra dva novi proizvodi - Instant i Ekspres krediti - za mali pretpriema-i . Prvi ot e do 4 iljadi evra, a vtori ot e do 15 iljadi evra. Postapkata za dvata krediti e mnogu ednostavna i brza. Ovoj poteg bi trebal o da pri donese za natamo}en porast na neto kamatnata mar`a na Bankata, a istovremeno da go disperzira i namali kreditni ot rizik vo portfolio na Bankata.

Vo korporativnoto kreditirawe Bankata go stavi akcentot na neguvaweto na nejzinite delovni odnosi so gol emite zdravi i prof itablini kompanii na toj na-in sozdavajji solidna osnova za vkrstena prodaba na proizvodi te za pretpri jati jata i naseleni eto. Imajji gi kako klienti nekoi od najgol emite kompanii vo zemjata, SB ja poka`a svojata mo} so postojanoto servisirawe na nivnite specifi -ni i

delikatni potrebi so visok prof esionalizam. Znaeweto, naprednata inf ormati -ka tehnologija, gol eminata na aktivata i finansiska sila na SB kako -lenka na najgol emata finansiska grupacija vo Jugoi sto-na Evropa se poka`aa kako kriti -ni faktori vo sozdavaweto na konkurentni prednosti vo raboteweto so vrvnite makedonski kompanii.

Vo 2005 godina, SB odobri 3021 korporativni krediti, {to e re-isi za dva pati zgol emeno vo sporedba so 2004 godina. Vrednosta na odobreni krediti be{e zgol emena za 50% dostignuvajji ja sumata od 96,2 milioni evra. Sostojbata na neto korporativnite krediti dostigna 125 milioni evra, {to e za 13% pove}e otkolku vo 2004 godina.

3. Upravuvawe so rizi ci te

Kval i tetot na procesot na upravuvawe so rizi ci te na SB zna-i tel no se podobri kako rezul tat na vospostavenata i nf rastruktura, pri menata na seopf atni poli ti ki i proceduri , kako i raznovi dni mehani zmi i i nstrumenti za moni tori ng i kontrol a na raboteweto. I stovremeno, poli ti kata na Bankata na prudentna kredi tna ekspanzi ja pri donese za ponatamo{no podobruvawe na kval i tetot na portf ol i oto vo tekot na 2005, {to rezul ti ra{e vo vi dl i vo zgol emuvawe na pobaruwata kl asi f i ci rani vo A kategori ja na rizi k. Kredi tnoto portf ol i o na SB i ponatamugo karakteri zi ra {i roka di sprezi ja na rizi kot vo pogl ed na i ndustri ski te dejnosti , kategori i te na dol ` ni ci i ti povi te na vl o` uvawa, {to pri donese za uspe{no spravuvawe so rizi ci te od prekumerna koncentraci ja.

Kako del od NBG Grupaci jata, rakovodstvoto na SB posvetuva posebno vni mani e na razvojot na ef i kasno upravuvawe so rizi ci te vo bankarskoto rabotewe, koe treba da obezbedi usl ovi za si guren rast, pravi l na al okaci ja na kapi tal ot i dol goro-na prof i tabi l nost na Bankata.

Osnovnata cel na stru-ni te ti movi na Di rekci jata za upravuvawe so rizi ci , Odborot za upravuvawe so rizi ci i Komi si jata za upravuvawe so akti vata i pasi vata, koi del uvaat vo ramki te na SB, e nadgl eduvawe na akti vnosti te na organi zaci jata so cel odr` uvawe na ni voto na vkupni ot prevzemen rizi k vo ramki te na predvi denoto. Organi te na kontrol a i odl u-uvawe se redovno i nf ormi rani za aktuel ni te pazarni dvi ` ewa i promeni vo bankarski ot sektor, i vr{at stru-na procenka na ni voto na f i nansi ski rizi k prevzemen od strana na Bankata sevkupno i nejzi ni te operati vni del ovi poedi ne-no.

Kako rezul tat na vospostavenata i nf rastruktura, pri menata na seopf atni poli ti ki i proceduri , zaedno so raznovi dni te mehani zmi i i nstrumenti za moni tori ng i kontrol a na raboteweto, kval i tetot na procesot na upravuvawe so rizi ci te na SB zna-i tel no se podobri kako vo domenot na kredi tni ot, l i dvi donosni ot i kamatni ot rizi k, taka i vo del ot na speci f i -ni te rizi ci koi proi zleguvaat vo konkretni domeni od raboteweto. I stoto se odrazi vo podobruvawe na kval i tetot na kredi tnoto portf ol i o vo cel i na i na oddel ni te segmenti poedi ne-no, {i roka di sperzi ja na rizi ci te, cel osno i spol nu-vawe na zakonski te l i mi ti i standardi za prudentno bankarsko rabotewe (koncentraci ja na gol emi te i zl o` enosti , l i mi ti za kredi tna i zl o` enost kon vnatre{ni l i ca i akcioneri , zakonski propi {ani zadol ` itel ni rezervi , i tn.), kako i dosl edno sproveduvawe na poli ti kata za adekvatno i zdvojvawe na rezervaci i za potenci jal ni te zagubi na Bankata, pred sé za del ot na l o{oto, nasl edeno portf ol i o. Spored SB, adekvatnoto ni vo na rezervaci i pretstavuva neophoden predusl ov za stabi l nost i sol ventnost na i nsti tuci jata, odr` uvawe na l i kvi dnosta sogl asno zakonski te propi si i tekovni te potrebi , i vo cel i na ef i kasno upravuvawe so akti vata i pasi vata na Bankata, koe podrazbi ra i kontrol a vrz si te potenci jal ni rizi ci od raboteweto.

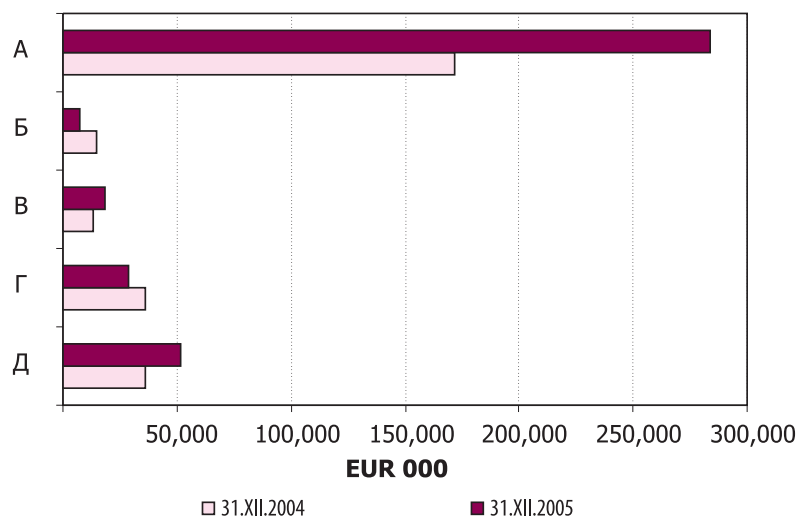
Krediten rizik

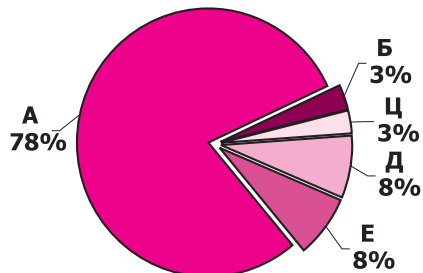
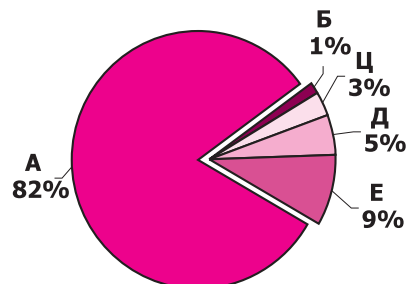
Soglasno prudentni te na-el a na kreditnata pol i ti ka na SB, sekoja odl uka za krediti rawe e predmet na prethodna detal na anal i za na ri zi kot i procenka nasproti standardni mi ni - mum kri teri umi za utvrduvawe na kreditni ot l i mi t, odobruvawe, revidi rawe i sl edewe na kreditnata izlo` enost. Sl edstveno, pred stapuvawe vo f ormal na obvraska koja ja izlo` uva Bankata na krediten rizik sekoj komitent e predmet na ocenka na kreditosposobnosta i opredel uvawe na i ndi vi dual en krediten l i mi t od strana na of i - ci jal ni organi na odobruvawe, kreditni odbori i menuvani vo zavi snost od vi dot na komi - tentot i izlo` enosta. Vo kontekst na rapi dnata ekspanzi ja na krediti raweto na nasele ni - eto vo i zmi nati ot peri od, SB posvetuva osobeno vni mani e na pri menata na sovremeni metodi za upravuvawe so ri zi ci te, koi pokraj ostanatoto pri donesuvaat za standardi zaci - ja na postapkata za odobruvawe i kontrol i ran porast na ovoj segment od portf ol i oto.

Kvalitet na kreditnato portf ol i o

Kako di rektna posl edi ca na pol i ti kata na SB na prudentna kreditna ekspanzi ja bazi - rana i skl u-i tel no na f i nansi rawe na prvokl asni komitenti , kvalitetot na kreditnato portf ol i o prodol ` i da se podobruva, pri { to najgol em porast zabel e` a segmentot na pl asmani kl asi f i ci rani vo "A" ri zi -na kategorija. Toa pri donese za zgol emuvawe na u-estvoto na pobaruwawata od "A" kategorija vo vkupni te pobaruwawa na SB od 78% vo 2004 na 82% na krajot od 2005 godi na. I stovremeno, i pokraj brojni te vl o{ uvawa na ocenkata na komitenti koi pri pa|aat na "l o{ oto nasl edeno" portf ol i o, sprovedeni vo tekot na godi nata vo sogl asnost so pri nci pi te na pol i ti kata na SB za adekvatno rezervi - rawe, kaju-estvoto na vi soko-ri zi -ni te pobaruwawa kl asi f i ci rani vo "G" i "D" ri zi -na kategorija o-i gl edni se znaci te na podobruvawe, so ogl ed deka i stoto se namali na 14% na krajot od Dekemvri 2005 godi na, vo sporedba so 16% prethodnata godi na.

Кредити на СБ по категорија на ризик 2004 - 2005

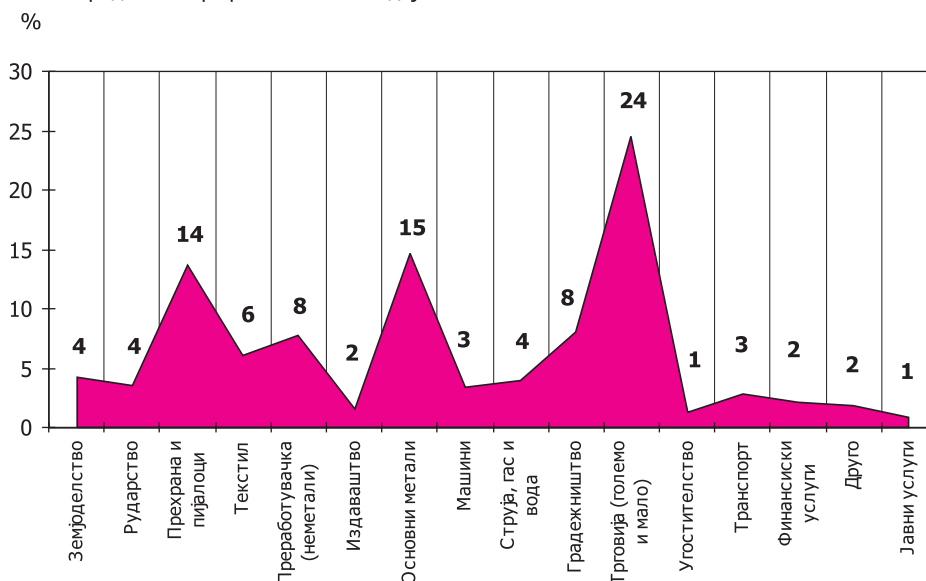
Активa на СБ по кат. на ризик
Декември 2004Активa на СБ по кат. на ризик
Декември 2005

Kako rezultat na doslednata primena na postojnata zakonska regulativa, kako i interni te standardi na prudentno bankarstvo, zaklu-no so krajot na 2005 godi na SB i zdvoil dopolnitelni rezervacii vo vkupen iznos od 14,9 milioni EUR, kade {to pogol emi ot del ili 12,5 milioni EUR se odnesuvaa za nasl edenoto portf ol i o, a preostanati te 2,4 milioni EUR za novoto portf ol i o od krediti na f irmi i nasele ni e odobreni vo peri odot posl e 2000 godi na.

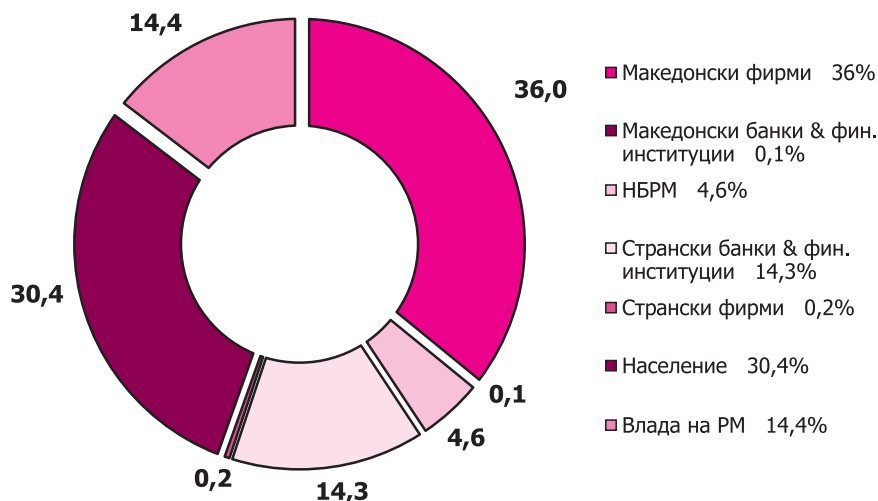
Rizici na koncentracija

Kreditnoto portf ol i o na SB e {i roko di sperziano vo gol em broj na i ndustri ski granki i vi dovi na dol ` ni ci . Vo pogl ed na di verzi f i kaci jata po dejnosti ni tu edna zbirna i zlo ` enost po i dustri ska granka ne nadmi nuva 24% od vkupnoto, dodeka sami te pozna-ajni koncentracii se odnesuvaat na visoko prof itabilni sektori od doma{ nata ekonomija, kako trgovi jata, prehranbenata i ndustri ja i pi jal oci , i metal urgi jata, vo sogl asnost so usvoenata del ovna poli ti ka na Bankata.

Кредитно портфолио на СБ по дејности 31.12.2005

Структура на портфолиото на СБ по вид на должник 31.12.2005

Dopolni telno, aktivata na SB ostanuva f i no i zbalansi rana pomeju ni sko-ri zi -ni i l i bezrizi -ni vlo`uvawa vo hartii od vrednost (dr`avni obvrznic i blagajni -ki zapsi) izdadeni od doma{ni te vl asti zaedno so Nostro depoziti te vo prvoklasni banki od edna strana, i vlo`uvawata so povisok, no presmetan rizik vo krediti i vonbilansni potencialni obvrski od druga strana, zemaj}i go pri toa vo predvidkamatonosni ot potencial na konkretni te pobaruvawa. Vo domenot na Nostro depoziti teinterni te pol itiki na SB za minimi ziraena rizikot na zemjari zikot od dogovorna strana, nal o`uvaat plasi rawe na sredstvata i sklu-ivo vo bonitetni stranski banki so visok krediten rejting (najmal ku Baa3 spored kreditnata agencija Moody's i/ili BBB-spored S&P).

Pazarni rizici

Pazarni ot rizik se odnesuva na verojatnosta za ostvaruvawena zaguba kako posledi ca od dvi`eweto na pazarni te ceni, kako {to se promeni te na kamatni te stapki, devizni te kursevi i l i vrednosta na kapitalni te vlo`uvawa. SB ne e izl o`ena na pazaren rizik od promena na ceni te na trgovski stoki. Voobi -aeno, Bankata pri menuva standardni i {i roko pri f ateni tehnik za procenka na pazarni te rizici, kako anal i za na ro-ni ot jaz, anal i za na neto kamatna margina, anal i za na ef ekti od promena na kamatni stapki, i zve{taj na otvorenata devizna pozicija i sl i -no.

Likvidnosni rizik

Upravuvaweto so likvidnosni rizike nasloveno kon sposobnosti na Bankata da ja odr`uva likvidnosta na optimalno nivo, koe gi zadovoljuje zakonski i transakcioni barawa. Upravuvaweto so likvidnosta vključuje sistemsko sledenje i likvidnosni potrebi i soodvetni izvori na sredstva po valuta, i zavistnot od ročnosti na bilansni te poziciji, kako i analiza na koncentracijata na depozitite i presmetki na depozitno jadro vo soglasnost sooficijalnatapolitiika za likvidnost na SB.

Operativni rizik

Operativni rizik se ocenjuje kako eden od najznačajni izvori na rizik vo raboteweto na SB. Specijalizirani delovi na Bankata se zadol`eni za prevzemawe na site neophodni aktivnosti so cel da se ograničijani eto na rizicite od pravni posledici, prirodni katastrofi i incidenti od neadekvatni proceduri i/ili naruženi informacioni sistemi. SB jabažira svojata politika na kvalitetot na ovekite resursi, tehnološkata i infrastruktura, funkcijata vnatrežna revizija i koristeweto na osiguritelni polisi (osiguruvawe na osnovni te sredstva, kako i zadol`itelni osiguritelni polisi vinkulirani vo korist na SB za stanbeni te drugi hipotekarni krediti na nasele i eto i kompaniite), so cel da se minimiziraat zagubite od operativni rizik.

Vo tekot na 2005 godina Bankata posveti osobeno vnimanje na pražawa vo vrška so bezbednost i sigurnost na raboteweto so usvojuvaweto na oficijalna strategija za kontinuirano rabotewe i obnova po katastrofa - Business Continuity/Disaster Recovery Plan, koja ima za cel da obezbedi pokvalitetna bezbednosna ramka za funkcioni raweto na IT sistemite na Bankata, koja je pri donese za minimizira wena rizikot od prolongirani, poseriozen prekin na redovni te aktivnosti.

Implementacija na Basel 2

Rapidnata ekspanzija i globalizacija na finansijske pazari, od koi proizlegoa pogol emakompleksnost, intenzitet i vidov na rizicivo bankastvoto, kako rezultat na novite, sofisticirani finansijski proizvodi i uslugi, novite forme na finansijsko posreduvawe i relacii na mežusebna zavistnot na pazarot, odigraa ključnauloga vo globalnoto nastojuvawe za podobro upravuvawe so rizicite i pogol emafinansijskastabilnost. Zaponati ot proces kone-no se finansiiziraže i so formalno usvojuvawe na novata ramka za kapitalna adekvatnost i upravuvawe na bankarski rizici poznata kako Basel 2, elaborirana od strana na Bazelski ot Komitet za Bankarska Supervizija pri Bankata za Mejunarodni Poramnuvawa (Basel Committee on Bank Supervision - Bank for International Settlements). Osnovnata cel na revidi ranata, posofisticirana regulativa, bažirana prvenstveno na najdobrite bankarski praktike podobruvawe na stabilnost i sigurnost na sevkupni ot finansijski sistem i zgol emuvawe na negovi ot pri dones kon odr`li v ekonomski rast i razvoj.

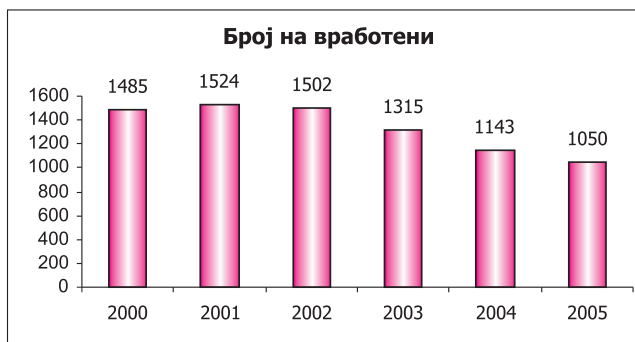

NBG Grupacija, kako priznata mednarodna finansijska korporacija, obezbedi navremeni odgovor na najnovije promene v bankarstvu preko iniciative na projekt za usoglasovanje so baravata na Basel 2 na nivo na celotna Grupacija, integritetja pri toa i SB kako edna od podruenosti. So toa novata ramka za kapitalna adekvatnost Basel 2 dobi priori teten status medu projekti na SB, so planirana data na prijena Fevruari, 2007. Kon sredinata na 2005 godina beformiran Odborot na SB za implementacijo na Basel 2 i istot kontinuirano se zalaga za vovedovanje na adekvatna in frastruktura, koja je ovozmoeni navremena usoglasenost na Bankata so baravata na Basel 2, pri to standardizirani ot pristap e odbran kako osnoven pristap za kreditni ot i za operativni ot rizik. Cel tana i iniciativata za postavovanje na integritetna sistem za upravovanje so rizicite e da se ovozmoat presmetki na kapitalna adekvatnost vo soglasnost so propisite navedeni vo novata regulativa, no i vo soglasnost so bankarska praksa i organizacija na samata Grupacija. Pokraj ostanatoto, neodamna zapo-nai preliminarnata faza na projektot za vopostavovanje na seofatna ramka za operativni ot rizik na nivo na Grupacija, kade 2006-ta godina je bi de posvetena na implementacijata na ova ramka, so to konpo-etokot na 2007 godina vo ramki te na SB se o-ekuva da funkcioni rasi stemati ziran proces za procenka na operativni ot rizik.

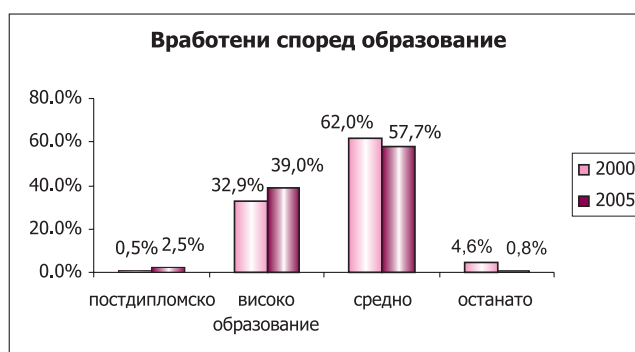
4. Banka koja investira vo znaewe

I investiraweto vo znaeweto na vraboteni te e kl u-ni ot faktor za uspehot na SB. Osumnaeset vraboteni posetuvaa post-di pl omski studi i vo tekot na 2005; 20 vraboteni se steknaa so prof esi onal ni di pl omi ; 512 vraboteni bea vkl u-eni vo proekti za bankarska obuka i kursevi po stranski jazi ci .

SB ceni deka znaeweto e najva` ni ot faktor za kontinuiran rasti i inovaci i vo raboteweto. Bankata posvetuva osobeno znaewe i resursi na vrabotuvaweto na kval itetno educirani prof esi onal ci , kako i na prodl abo-uvawe na znaewata na postojni te vraboteni . Vo izminati te pet godi ni kadrovska struktura na SB se pomesti vo korist na povisoko obrazovani te kadri .

So krajot na 2005 godi na, 2,5% od vraboteni te na Bankata poseduvaa magistersko ili doktorsko zvaewo sporedba so samo 0,5% vo 2000 godi na. Isto taka, brojkata na vraboteni so visok stepen na obrazovani e se zgol emi od 32,9% na 39,0%. Ova kval itativna promena e rezultat kako na investiraweto vo postdi pl omski studi i na postojni te vraboteni , taka i vo pri vl ekuvaweto na stru-ni kadri so kval itetno obrazovani e. So krajot na 2005 godi na, SB ima 1050 vraboteni vo sporedba so 1143 prethodnata godi na. Prosenata vozrast na vraboteni te za isti ot peri od iznesuva 45 godi ni .

Vo tekot na 2005, SB potro 114 i ljadi EUR za obuka i edukaci ja na vraboteni te. Vo izminatata godi na Bankata direktno finansira 11 na druga-ni ngi poddr` a magisterski te studi i na 18 vraboteni (10 na doma ni te univerziteti i 8 vo stranstvo), kako i edukaci ja za steknuvawe so prof esi onal ni kval if ikaci i na 20 vraboteni .

Dir ekcijata za obuka i razvoj organizira 32 seminari koi gi poseti ja vkupno 412 vraboteni za pro i ruvawe na znaewata vo oblasti na gri` a za kl i enti te, prodaba i marketi ng, mi kro fi nansi rawe, i nf ormati -ki si stemi i apl ikaci i , i l i derstvo i menaxment. Pokraj toa, Bankata finansira 110 kursevi po stranski jazi ci na 110 vraboteni .

5. Politi ka za Spre-uvawe na perewe pari

SB redovno gi sl edi i i ntegr i ra vo svoi te i nterni poli ti ki i proceduri si te promeni vo doma{ nata regul ati va, kako i me|unardni te preporaki za prevenci ja i suzbi vawe na pereweto na pari . Kancel ari jata na Sovetni kot za usogl asenost so bankarskata regul ati va i propi si zaedno so si te drugi vraboteni se i n|ormi raat i obu-vaat na redovna osnova za najnovi te zakonski i zmeni i bankarski prakti ki .

Neposredno po prevzemaweto na Bankata od strana na NBG, vo SB be{ e vospostavena f unkcijata Sovetni k za pri mena na propi si te od obl asta na bankarskoto rabotewe, vo nasoka na cel osnata predadenost na Bankata za spre-uvawe na zl oupotrebata na nejzi ni te proi zvodi i uslugi za cel i povrzani so pereweto na pari i f i nansi rawe na terori zmot. SB redovno gi sl edi i i ntegr i ra vo svoi te i nterni poli ti ki i proceduri si te novi teti vo doma{ nata regul ati va, kako i me|unardni te preporaki za prevenci ja na pereweto na pari .

Vo apr i l 2005 godi na NBRM go i zdade Supervi zorski ot Ci rkul ar br.7 (Ci rkul ar) namenet za si stemi te na banki te za Spre-uvawe na perewe pari . Vo Ci rkul arot se nave- deni mi ni mum standardi te koi treba da gi pri menuvaat banki te so cel voveduvawe na adekvatni si stemi za Spre-uvawe na perewe pari (SPP).

Sogl asno preporaki te na Ci rkul arot -I enovi te na Upravni ot Odbor (UO) treba da gi odobrat poli ti ki te i proceduri te za i denti f i kacij a na kl i enti te i SPP. Vo sami te poli ti ki i proceduri , UO treba da go def i ni ra tekot i odgovornosti te na procesot na f ormal no i zvestuvawe za somni tel ni transakci i: vraboteni - Sektorski Di rektor - odgovorno l i ce - Rabotovoden Organ - UO, pri { to posebna va` nost i ma razgrani -uvaweto na sl u-ai te za koi e potrebna prethodna sogl asnost od Rabotovodni ot organ za i zvestuvawe na somni tel nata akti vnost, od sl u-ai te kade i stata ne e neophodna.

SB vrabotuva posebno stru- no l i ce odgovorno za kontrol a na procesot za Spre-uvawe na perewe pari , kako i usogl asenosta so zakonski te propi si vo ova obl ast i voop{ to so sevkupnata regul ati va za adekvatnosta na bankarski te si stemi . Sovetni kot za pri mena na propi si te od bankarskoto rabotewe e nazna- en od strana na General ni te di rektori na Bankata.

Vo juni 2005 godi na Rabotovodni ot Organ na SB ja odobri Odl ukata za i zmena na Poli ti kata "Zapoznaj go svojot kl i ent" - pre-i sten tekst i i nternoto Upatstvo za Spre-uvawe na perewe pari - pre-i sten tekst, zaradi i mpl ementaci ja na najnovata 9-ta Speci jal na Preporaka i zdadena od strana na Operati vnata grupa za Fi nansi ski dejstvi ja (FATF) vo vrska so zasi l uvawe na kontrol ata na prekuigrani -ni ot f i zi -ki transport na pari i prenosl i vi pari -ni i nstrumenti .

SB se zalaga za redovna obuka na Sovetni kot za pri mena na propi si te od bankarskoto rabotewe i ostanati te vraboteni . Vo tekot na 2005 godi na, Sovetni kot na SB poseti pove}e obuki organi z i rani vo zemjata i u-estvuva}e kako predava~ na nekol ku semi nari . I stovremeno, Sovetni kot be}e zadol ` en za sproveduvawe na konti nui rana obuka za vraboteni te na SB za pra} awa vo vrska so SPP, so poseben osvrt na su} ti nata na i zmeni te vo novi ot Zakon, kako i novi teti te vo me|unarodnata regul ati va. Vo tekot na maj 2005 godi na SB organi z i ra}e sopstvena obuka na kontrol ori te odgovorni vo ramki te na mre` ata na f i l i j a l i . Obukata be}e posetena od vkupno 70 vraboteni od f i l i j a l i te, koi dopol ni tel no organi z i raa akci ja za ponatamo} na obuka vo obl asta na SPP i borbata proti v f i nansi rawe na terori zmot na ni vo na si te f i l i j a l i na SB vo tekot na juni /juli 2005 godi na, so } to bea opf ateni 301 vraboten na Bankata.

Vo i zmi natata godi na, SB vr} e}e redovno i zvestuvawe do Di rekci jata za spre-uvawe na perewe pari (DSPP) vo sogl asnost so zakonski te barawa. I mpl ementaci jata na Spogodbata za el ektronska razmena na podatoci me|u SB i Di rekci jata potpi } ana vo tekot na 2004 godi na, be}e real i zi rana edi nstveno vo del ot na i zvestuvaweto za poedi ne-ni transakci i , so ogl ed deka f ormatot potreben za evi denci jata na povrzani te transakci i ne e dostaven od strana na Di rekci jata.

6. SB i Zaedni cata

Vo svoi te 60 godi ni na postoewe i tradi ci ja SB u-estvuva{e vo poddr{ka na skoro sekoj pozna-aen kul turen i op{testven nastan vo Makedoni ja. Duri i vo makotrpni ot peri od na restruktui rawe vo godi ni te na po-etokot na novi ot mi l eni um Bankata ne ja zaboravi svojata odgovornost kon zaedni cata. So podobruvaweto na prof i tabi l nosta vo 2005, sponzorski te akti vnosti na SB povtorno se i ntenzi vi raa.

Vo 2005 godi na, sponzorstvata na Bankata i znesuvaa 100 i ljadi EUR vo poddr{ka na sl edni te akti vnosti :

- Kul tura - svetski renomi rani nastani vo obl asta na kl asi -nata muzi ka na Ohri dskoto l eto i Skopskoto l eto; so-uvuvawe na kul turnoto nasl edstvo; stara arhi tektura i f ol kl orna tradi ci ja; kul turna razmena so sosedni te dr`avi ;
- Obrazovani e i nauka - nagradi za najdobri studenti na ekonomski te f akul teti vo Skopje i Pri l ep; poddr{ka na proekti za ekonomsko i stra`uvawe; poddr{ka na nau-ni trudovi i konf erenci i vo obl asta na medi ci nata;
- Ekonomi ja - organi zaci ska poddr{ka na konf erenci i i nastani za bi zni sot i i nvesti tori te;
- Sport - sponzorstvo na me|unarodni ot Ohri dski pl i va-ki maraton, poddr{ka na razni sportski zdru`eni ja;
- Poddr{ka na zaedni cata - u-estvo vo akci ja za podobruvawe na usl ovi te vo detski te zdravstveni ustanovi ; poddr{ka na zdru`eni jata na l i ca so posebni potrebi ; poddr{ka na detski organi zaci i ;
- Ovozmo`uvawe na nepre-en pri stap za l i cata so posebni potrebi do si te ekspozituri na Bankata.

KOESPONDENTSKO BAKARSTVO

Stopanska banka AD - Skopje vo tekot na dolgogodi {nata tradicija bel e` i permanentno odr`uvawe na {i roko rasprostraneta mre`a na korespondentski banki {to & ovozmo`uva reputacija i cvrsta pozicija vo me|unarodnata bankarska zaednica.

So mre`ata od 1600 stranski korespondentski banki i 38 nostro smetki kaj 33 prvoklasni stranski banki i 163 l oro smetki kaj 37 stranski banki, Stopanska banka obezbeduva brzi, ef i kasni, vi sokokvalitetni i poevtini usl ugi za svoite komitenti vo me|unarodnoto rabotewe.

COMMONWEALTH BANK OF AUSTRALIA, SYDNEY ... NATIONAL AUSTRALIA BANK LTD, MELBOURNE ... BANK AUSTRIA AG, VIENNA ... BANK FUER ARBEIT UND WIRTSCHAFT, VIENNA ... ING BELGIUM NV/SA, BRUSSELS ... UNITED BULGARIAN BANK, SOFIA ... THE BANK OF MONTREAL, MONTREAL ... CANADIAN IMPERIAL BANK OF COMMERCE, TORONTO ... KOMERCNI BANKA A.S., PRAGUE ... DANSKE BANK A/S, COPENHAGEN ... BNP PARIBAS S.A., PARIS ... SOCIETE GENERALE, PARIS ... DEUTSCHE BANK AG, FRANKFURT/MAIN ... DRESDNER BANK AG, FRANKFURT/MAIN ... COMMERZBANK AG, FRANKFURT/MAIN ... LHB INTERNATIONALE HANDELSBANK AG, FRANKFURT/MAIN ... BAYERISCHE HYPO-UND VEREINSBANK AG, MUENCHEN ... NATIONAL BANK OF GREECE S.A., ATHENS ... INTESABANCI S.P.A., MILANO ... BANCA NAZIONALE DEL LAVORO S.P.A., ROMA ... THE BANK OF TOKYO-MITSUBISHI LTD., TOKYO ... ABN AMRO BANK N.V., AMSTERDAM ... DNB NOR BANK ASA, OSLO ... SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN AB, STOCKHOLM ... SVENSKA HANDELSBANKEN AB, STOCKHOLM ... UBS AG, ZURICH ... CREDIT SUISSE, ZURICH ... TURKIYE IS BANKASI A.S., ISTANBUL ... BARCLAYS BANK PLC, LONDON ... HSBC BANK PLC, LONDON ... CITIBANK N.A., NEW YORK ... JP MORGAN CHASE BANK, NEW YORK ... DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY AMERICAS, NEW YORK.

CENTRALA - SKOPJE
11 Oktomvri 7, 1000 Skopje
P.f ah 582 tel . +389 02 3295-295
Faks +389 02 3114-503
Tel eks +51226 sbank mb
Cable STOPBANKA; SWIFT CODE STOB MK 2X
REUTERS DIALING CODE SBRM
REUTERS MONITOR PAGE SBMA
E-mail:sbank@stb.com.mk
<http://www.stb.com.mk>

Filijali

Filijala - Skopje

11 Oktomvri 7,
1000 Skopje

☎ 02/3295-122

☎ 02/3114-503

Filijala Bitola

Boris Kidri - br. 3,
7000 Bitola

☎ 047/222-247

☎ 047/226-814

Filijala - Vinica

Marçal Tito 6,
2310 Vinica

☎ 033/363-133

☎ 033/361-388

Filijala - Berovo

Kej Bregalnica 7,
2330 Berovo

☎ 033/471-159

☎ 033/471-240

Filijala - Velles

Marçal Tito bb,
1400 Velles

☎ 043/235-199

☎ 043/234-052

Filijala - Gevgelija

Pločad Sl oboda bb,
1480 Gevgelija

☎ 034/210-015

☎ 034/211-863

Filijala - Gostivar

Boris Kidričev 23,
1230 Gostivar

☎ 042/215-404

📠 042/213-172

Filijala - Debar

Veliko Vrhovi 146,
1250 Debar

☎ 046/831-148

📠 046/831-005

Filijala - Delchevo

M. Mitovski 17,
2320 Delchevo

☎ 033/411-454

📠 033/413-199

Filijala - Kavadarci

Ilindenska br.1,
1430 Kavadarci

☎ 043/410-065

📠 043/412-108

Filijala - Kičevo

Bul. Osloboduvave 9,
6250 Kičevo

☎ 045/211-347

📠 045/221-489

Filijala - Kočani

Marçal Tito 44,
2300 Kočani

☎ 033/272-602

📠 033/274-072

Filijala - Kruševo

Ilindenska bb,
7520 Kruševo

☎ 048/477-130

📠 048/477-901

Filijala - Kumanovo

Oktomvriška Revolucija
br. 53, 1300 Kumanovo

☎ 031/437-582

📠 031/437-581

Filijala - Negotino

Jane Sandanski 2,
1440 Negotino

☎ 043/361-036

📠 043/361-766

Filijala - Ohrid

Kuzman Josifovski -Pituš, bb,
6000 Ohrid

☎ 046/260-277

📠 046/260-299

Filijala - Prilep

Borka Taleski br. 5,
7500 Prilep

☎ 048/420-856

📠 048/428-857

Filijala - Probištip

Jakim Spirov 3,
2210 Probištip

☎ 032/483-129

📠 032/484-228

Filijala - Radoviš

22 Oktomvri bb,
2420 Radoviš

☎ 032/635-024

📠 032/635-283

Filijala - Resen

Marçal Tito bb,
7310 Resen

☎ 047/451-147

📠 047/452-063

Filijala - Sveti Nikole

Marçal Tito bb,
2220 Sveti Nikole

☎ 032/443-944

📠 032/443-477

Filijala - Struga

Marçal Tito 54,
6330 Struga

☎ 046/781-801

📠 046/781-365

Filijala - Strumiца

Leninova 19,
2400 Strumiца

☎ 034/348-403

📠 034/348-390

Filijala Tetovo

Marçal Tito br. 32,
1200 Tetovo

☎ 044/332-664

📠 044/331-646

Filijala - [tip

Josif Kovačev 8,
2000 [tip

☎ 032/393-266

📠 032/392-466

GLOBALEN DOGOVOR

INFORMACIJA ZA NAPREDOKOT 2005

Izjava za postojanata poddrška na Globalno spogodbo od strani Prvega generalnega direktorja

41

"Stopanska Banka AD - Skopje, v 2004 in 2005 godih na zema aktivno udeležbo v Programu Globalne spogodbe na Obdelniški, obvezujoči se na temeljni in na pridruženih načelih Desetih Principov, ki se odnose na človekove pravice, delovne in ekološke standarde in borbata proti vikorupciji.

Našata celotna unapredovanje na odrasli in višji porast preko poddrške na vrednosti, ki se osnovni vsozstavajeta na odgovorno globalno korporativno grajanstvo."

Prvi generalni direktor
D-r Goran Bišev
Stopanska banka AD - Skopje
^lenka na NBG grupaciji

^OVEKOVI PRAVA

Princip 1. Pretprijetajata treba da ja poddr`uvaat i po-i tuvaat za{ti tata na me|unarodno pri znaeni te -ovekovi prava vo sf eri te na ni vnoto vl i jani e; i

Princip 2. Pretprijetajata treba da se osiguraat deka ne se podl o`ni kon zl oupotreba na -ovekovi te prava.

A. OBVRSKI I SISTEMI

➤ Tri godi {ni ot Del oven pl an na Stopanska banka AD-Skopje, go predvi duva raboteweto na Bankata i i zdvojuva sredstva za i nvesti rawe vo zaedni cata i za obuka i obrazovani e na vraboteni te.

1. PRAKTI ^NO DELUVAWE

- ✓ Jasni pravi la i propi si i striktni standardi vo raboteweto;
- ✓ Sol i dno i mpl ementi rana pol i ti ka za za{ti ta na -ovekovi te prava, i razvi en si stem za za{ti ta pri rabota, zacvrstuvawe na pravata na: ednakvost, bezbednost, li -na i ekonomska, soci jal na i kul turna sl oboda;
- ✓ Transparentnost vo raboteweto (pretstavuvawe preku godi {ni i zve{tai , drugi objavuvawa na veb-stranata, of i ci jal ni i zvestuvawa i tn.);
- ✓ Ednakva mo`nost za pri stap kon proi zvodite i usl ugi te na Bankata;
- ✓ Donaci i i sti pendi i za studenti , pari -ni nagradi za najdobrite studenti ;
- ✓ Donaci i i sponzorstva vo kul turni te, obrazovni te, ekol o{ki te programi i nastani , ml adinski te programi i tn.

RABOTNI STANDARDI

Princip 3. Pretprijetajata treba da se pridr`uvaat kon slobodata na zdru`uvawe i ef`ektivno pri`znawawe na pravoto za kolektivno pregovarawe;

Princip 4. Elimi`ni rawe na sif`ormi na pri`silno i zadovol`itelno rabotewe;

Princip 5. Ef`ektivno ot`f`riawe na rabota od strana na decata; i

Princip 6. Elimi`ni rawe na diskriminacijata vo vrska so vrabotuvaweto i prof`esijata.

B. OBVRSKI I SISTEMI

- SB go po`ituva pravoto na vraboteni te za `lenstvo vo Sindikatot. Sozdava uslovi za zdru`uvawe na vraboteni te vo prostori i te na bankata i finansijski go poddr`uva raboteweto na Sindikatot;
- Bankata gi regulira dogovori te za rabota na vraboteni te vo soglasnost so kolektivni ot`dogovor koj e potpolno usoglasen so Zakonot za rabotni odnosi na Republ`ika Makedonija;
- SB e obvrzana da ovozmo`i i poddr`i prof`esionalen razvoj na svoite vraboteni;
- Kl`u`ni ot` aspekt na otvorenata kul`tura na SB e postojana i nf`ormiranost i anga`man na svoite vraboteni;
- Politi`ka na obelodenuvawe na ne-i i ne-esni postapki, usvoena vo 2005 godi na.

43

1. PRAKTI`NO DELUVAWE

- ✓ Momentalno vo ramki na Bankata raboti edna Sindikalna organizacija. Bankata pregovara {e i potpi`a kolektivni dogovor so Sindikatot na finansijski te`insti`uci i;
- ✓ Nema diskriminacija pri napreduvawe vo kari`erata po osnov na `lenstvo vo Sindikatot;
- ✓ Nema diskriminacija pri vrabotuvawe i napredok vo kari`erata na osnova na rasna pripadnost, boja, pol, religija, politika opredelba, nacionalna pripadnost i i`i socijalno poteklo;
- ✓ Programa za edukacija na vraboteni te vo zemjata i vo stranstvo;
- ✓ Programi za sport i rekreacija najmal ku`dva pati godi`no;
- ✓ Godi`ni lekarski pregl`edi za sive vraboteni vo SB;
- ✓ Politikatata za obelodenuvawe na ne-i i ne-esni postapki pru`a za`titata na vraboteni te koi se trudat da ja razotkri jat i z`mamata - tie se vo mo`nost da izvestat za neeti`ka aktivnost bez strav od odmazda.

@I VOTNA SREDI NA

Princip 7. Preprijatijata treba da poddr`uvaat merki za bezbednost pri ekolo{ki predizvici;

Princip 8. Prezemawe merki za promocija na pogol ema odgovornost kon`i votnata sredi na; i

Princip 9. Pottki nuvawe, razvoj i {i rewe na tehnol ogi i koi i maat povol no vl i jani e vrz`i votnata sredi na.

V. OBVRSKI I SI STEMI

- SB se vozdr`uva od davawe f i nansi ska poddr{ka za proekti koi se {tetni za`i votnata sredi na;
- SB e obvrzana na cel osna usogl asenost so ekolo{ki te standardi na EBOR vo def i ni raweto na kreditnata pol i ti ka;
- SB gradi svest kaj svoi te vraboteni za va`nosta na {tedeweto energija i drugi ekolo{ki -uvstvi tel ni pra{awa.

1. PRAKTI ^NO DELUVAWE

- ✓ Kreditnata pol i ti ka na Bankata zabranuva odobruvawe na krediti koi ne se vo sogl asnost so ekolo{ki te standardi na dr`avata;
- ✓ Zamena na vnatre{ nata pi smena komuni kaci ja so el ektronska;
- ✓ Upotreba na reci kl i rana hartija;
- ✓ Promocija na upotrebata na el ektronsko bankarstvo;
- ✓ Mnogubrojni donacii vo proekti so povol no vl i jani e vrz`i votnata sredi na.

BORBA PROTI V KORUPCI JATA

Princip 10. Pretprijateljata treba da rabadat proti v korupci jata vo si te f ormi , vkl u-uvaj}i i znuduvawe i potkupuvawe.

G. OBVRSKI I SI STEMI

- SB e obvrzana so najvisoki te standardi na korporativno upravuvawe;
- SB dava najgolem prioriteta na zavrstuvawe na f unkcijata na nezavisnata vnatre{na kontrola;
- Spored Statutot na Stopanska Banka AD - Skopje "SB e obvrzana da prevzema merki i aktivnosti za otkrivawe i spre-uvawe na pereweto na pari vo si te segmenti od svoeto rabotewe kako { to se: i denti f i kaci ja na kl i entot, monitori ng, pri bi rawe i -uvawe na podatoci od transakci i te, sorabotka so nadle`ni te organi , -uvawe na dobi eni te i nf ormaci i kako del ovna tajna vo sogl asnost so postoe-ki te pravni regul ativi za spre-uvawe na perewe pari , voveduvawe na vnatre{ni programi za spre-uvawe na perewe pari , i tn. "
- Vnatre{ni propisi za spre-uvawe na perewe pari na SB;
- Pol i ti ka Zapoznaj go svojot kl i ent na Stopanska banka AD.

45

1. PRAKTI ^NO DELUVAWE

- ✓ Kodeks na odnesuvawe na vraboteni te vo Bankata;
- ✓ Eti -ka E-mail adresa za pri javuvawe na somni tel ni zl oupotrebi i stati sti ka na soodvetna upotreba;
- ✓ SB i zgotvi nekol ku proceduri koi ja standardi ziraat rabotata vo Bankata i ja podel uvaat mo}ta na odl u-uvawe pome|u razli -ni tel a, so toa ovozmoe`uvaj}i dopol ni tel ni "proverki i sostojbi "
- ✓ Kontrol en si stem od pove}eni voa za borba proti v perewe pari i ndi vi dual no i na ni vo na NBG grupacijata;
- ✓ Vraboteni te na SB se obu-eni vo domenot na pronao|awe i spre-uvawe na perewe pari .

MEREWE NA REZULTATI

- Sl obodata na zdru` uvawe na vraboteni te rezul ti ra so 970 -I enovi vo Si ndi kat na SB;
- SB dozvol i pl ateno otsustvo i sponzori ra{e u-estvo na 65 vraboteni na sport-ski te i gri na Si ndi katot na f i nansi ski organi zaci i ;
- Vo 2005 godi na, SB potro{i 114 i ljadi Evra na obuka i edukaci ja na svoi te vraboteni . Vo tekot na godi nata, Bankata f i nansi ra{e i poddr` a post-di pl omski studi i na 18 vraboteni (10 na doma{ni te uni verzi teti i 8 vo stranstvo) i studi i za steknuvawe stru-en nazi v na 20 vraboteni ;
- Di rekci jata za obuka i razvoj organi zi ra{e 32 semi nari koi gi poseti ja 412 vraboteni od obl asta na gri ` a za kori sni ci , proda ` ba i marketi ng, mi kro kredi ti -rawe, I T i sof tver, I i derstvo i menaxment;
- SB sponzori ra{e jazi -ni kursevi za 110 vraboteni ;
- Od 16 vi {i di rektori i sektorski di rektori , 10 se ` eni .
- Vo 2005 godi na, 970 vraboteni na SB go i skori sti ja pravoto na godi {en medi ci nski pregl ed potpol no f i nansi ran od Bankata.

I zveštaj na revizijske delovne akcije na Stopanska Banka AD - Skopje

Izveštaj na revizija na prihodni letni poslovni sestojba na Stopanska banka AD - Skopje ("Bankata") na 31. decembra 2005. godine, kako i na povrsani te so nego i zveštaj za bilansni uspeh, promeni te vo kapitalot i pari-ni ot tek za godinata toga zavrshena. Odgovornost za finansijske i zveštaje na rukovodstvo na Bankata. Naša odgovornost e da iskame mnjenje, bazarano na izvrshenata revizija, za finansijske i zveštaje.

Revizijata ja izvrshme vo soglasnost so Mejunarodni te standardi na revizija. Ovie standardi iziskuvata da ja planimerime i izvrshme revizijata so cel da se zdoime so razumna uverenost deka finansijske i zveštaje ne sodrat materijalno znaajni grehki. Revizijata vkluuva i spituwane, vrz osnova na testirane evidencije i togi potkrepuvata iznose i obrazloenijata vo finansijske i zveštaje. Taa isto taka vkluuva osvrt na koristenite smetkovodstveni principi i znaajne procenki napraveni od rukovodstvo, kako i ocenka za adekvatnost na prikuvaweto na informacijate vo finansijske i zveštaje. Niesme ubedeni deka našata revizija obezbeduva razumna osnova za našeto mnjenje.

Spored naše mnjenje, finansijske i zveštaje realno i objektivno ja prikuvavaat finansijska sestojba na Bankata na 31. decembra 2005. godine, kako i rezultatot od raboteweto i pari-ni ot tek za godinata toga zavrshena, vo soglasnost so makedonski te zakoni.

I zveštaj na revizijske delovne akcije

Bi l ans na uspeh

Za godi nata zavr{ ena na 31 dekemvri 2005

Во илјади денари	2005	2004
Приходи од камата	2.193.720	1.59.825
Расходи од камата	<u>(727.002)</u>	<u>(519.132)</u>
Нето приходи од камата	1.466.718	1.077.693
Приходи од провизии и надомести	769.269	655.137
Расходи од провизии и надомести	<u>(49.636)</u>	<u>(48.798)</u>
Нето приходи од провизии и надомести	719.633	606.339
Приходи од дивиденда	487	79
Нето приходи од тргување	13.265	-
Нето приходи од курсни разлики	179.419	82.166
Ослободување на посебна резерва	94.716	83.214
Останати приходи од дејноста	<u>207.164</u>	<u>517.681</u>
Приходи од дејноста	2.681.402	2.367.172
Загуба поради оштетување	(897.101)	(854.941)
Останати расходи од дејноста	<u>(1.595.885)</u>	<u>(1.499.549)</u>
Расходи од дејноста	(2.492.986)	(2.354.490)
Добивка пред оданочување	188.416	12.682
Данок од добивка	<u>(1.674)</u>	<u>(7)</u>
Нето добивка за годината	<u>186.742</u>	<u>12.675</u>

Bi I ans na sostojba

Na 31 dekemvri 2005 godi na

Во илјади денари	2005	2004
Актива		
Парични средства и паричен еквивалент	5.103.559	2.885.756
Финансиски инструменти за тргување	71.402	-
Пласмани во, и кредити на, други банки	4.599.036	6.512.757
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	15.943.404	11.661.516
Побарувања за камата и останата актива	1.125.281	1.134.936
Побарувања за данок од добивка	1.654	3.122
Вложувања	5.034.474	5.614.058
Недвижности дадени под закуп	150.230	110.549
Вложувања во имот земен под закуп	2.620	4.594
Нематеријални вложувања	196.598	238.148
Материјални вложувања	1.131.796	1.311.454
Одложени даноци	1.949	2.155
Вкупна актива	<u>33.362.003</u>	<u>29.479.045</u>
Обврски		
Депозити на банки и други финансиски организации	533.355	430.208
Депозити на други клиенти	27.267.212	24.493.540
Обврски по кредити	1.371.886	515.229
Посебна резерва за вонбилансни ставки	159.339	147.753
Обврски за камата и останати обврски	288.665	337.511
Вкупно обврски	<u>29.620.457</u>	<u>25.924.241</u>
Капитал и резерви		
Акционерски капитал	3.602.220	3.602.220
Резерви	2.994	2.249
Акумулирана добивка/(загуба)	136.332	(49.665)
Вкупно капитал и резерви	<u>3.741.546</u>	<u>3.554.804</u>
Вкупно обврски и капитал и резерви	<u>33.362.003</u>	<u>29.479.045</u>

I zve{ taj za promeni te vo kapi tal ot

Za godi nata zavr{ ena na 31 dekemvri 2005

Во илјади денари	Акционер-ски капитал	Законска резерва	Специјален фонд	Акумули-рана загуба	Вкупно
На 1 јануари 2004	3.602.220	-	1.083	(64.482)	3.538.821
Нето добивка за годината	-	-	-	12.675	12.675
Вкупна добивка за 2004 година	-	-	-	12.675	12.675
Издвојување за законска резерва	-	1.166	-	(1.166)	-
Зголемување по основ на припојување на Брокер -СБ АД -Скопје	-	-	-	3.308	3.308
	-	1.166	-	(2.142)	3.308
На 31 декември 2004	3.602.220	1.166	1.083	(49.665)	3.554.804
На 1 јануари 2005	3.602.220	1.166	1.083	(49.665)	3.554.804
Нето добивка за годината	-	-	-	186.742	186.742
Издвојување за законска резерва	-	745	-	(745)	-
На 31 декември 2005	3.602.220	1.911	1.083	136.332	3.741.546

I zve{ taj za pari ~ni ot tek

Za godi nata zavr{ ena na 31 dekemvri 2005

Во илјади денари	2005	2004
Паричен тек од основната дејност		
Добивка пред оданочување	186.742	12.675
Корегирана за:		
Амортизација на :		
материјални вложувања	184.392	205.763
недвижности дадени под закуп	3.743	3.483
нематеријални вложувања	64.414	56.011
вложувања во имот земен под закуп	1.310	1.426
Капитална добивка од :		
продажба на матер ијални вложувања	(55.430)	(247.120)
продажба на средства добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања	(1.314)	(8.834)
Приходи од камати	(2.193.720)	(1.596.825)
Расходи од камати	727.002	519.132
Нето приходи од тргување	(13.265)	-
Капитал на загуба	26	-
Расходи за сомнителни и спорни побарувања	897.101	854.941
Расходи поради оштетување на недвижности дадени под закуп	25.313	-
Расходи од средства добиени во замена за спорни и сомнителни побарувања	29.398	-
ослободување на посебна резерва	(94.716)	(83.214)
Расходи за резервирања/ ослободена резерва за вонбилансни ставки	11.586	(40.584)
Расходи од данок на добивка	1.674	7
Приходи од дивиденди	(487)	(79)
Наплатени камати	2.140.131	1.558.056
Платени камати	(775.848)	(399.985)
Добивка од дејноста пред промените на деловната актива	1.138 052	834.853
(Зголемување)/намалување на деловната актива:		
Набавка на финансиски инструменти за тргување	(58.137)	-
Пласмани во, и кредити на, други банки	1.913.630	1.032.023
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	(5.092.644)	(3.793.382)

I zve{ taj za pari -ni ot tek (prodol `eni e)

Za godi nata zavr{ ena na 31 dekemvri 2005

Во илјади денари	2005	2004
(Зголемување)/намалување на останатата актива	(20.935)	47.457
Зголемување/(намалување) на деловната пасива:		
Депозити од банки и останати финансиски институции	103.147	(168.602)
Депозити од други клиенти	2.773.672	1.511.004
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочување	756.785	(536.647)
Платени даноци од добивката	-	(24)
Нето паричен тек од основната дејност	<u>756.785</u>	<u>(536.671)</u>
Паричен тек од инвестициона дејност		
Набавка на материјални вложувања	(61.613)	(75.927)
Набавка на нематеријални вложувања	(22.864)	(67.137)
Нето приливи од вложувања	604.937	396.617
Приливи од продажба на материјални вложувања	77.244	398.677
Приливи од продажба на недвижности дадени под закуп	5.968	-
Приливи од продажба на вложувања во имот земен под закуп	1.668	-
Вложувања во имот земен под закуп	(1.004)	(3.860)
Примени дивиденди	487	79
Нето паричен тек од инвестиционата дејност	<u>604.823</u>	<u>648.449</u>
Паричен тек од финансирање		
Намалување на обврски по кредити	(61.011)	(355.376)
Зголемување на обврски по кредити	917.668	-
Нето паричен тек од финансирање	<u>856.657</u>	<u>(355.376)</u>
Ефекти од посебната резерва за паричните средства и паричните еквиваленти	(462)	225
Нето зголемување/(намалување) на паричните средства и паричниот еквивалент	2.217.803	(243.373)
Парични средства и паричен еквивалент на 1 јануари	2.885.756	3.129.129
Парични средства и паричен еквивалент на 31 декември	<u>5.103.559</u>	<u>2.885.756</u>

СТОПАНСКА БАНКА АД - СКОПЈЕ
членка на NBG групацијата

GODI [EN I ZVE[TAJ 2005

Di zajn:
MagnaSken - Skopje
magna@magnasken.com.mk